

TARNÓW.PL

MIESIĘCZNIK MIEJSKI

SIERPIEŃ 2014

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY NR 8 (65)

Radni nie zgodzili się na korektę rozliczenia dotacji str. 3

Jest szansa na nowe miejsca pracy str. 7

Miasto szuka inwestorów str. 7

Aby rowerem było wygodniej str. 11

Mieczysław Sobol

Pół wieku w sądownictwie

Z rąk prezes Sądu Okręgowego w Tarnowie Agnieszki Sadeckiej odebrał on przyznany przez ministra sprawiedliwości honorowy medal za zasługi dla sądownictwa. W przeszłości był już wielokrotnie odznaczany. Otrzymał m.in. Krzyż Oficerski i Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski oraz złotą odznakę „Za zasługi w dziedzinie geodezji i kartografii”.

Mieczysław Sobol biegłym sądowym związanym z Tarnowem jest od ponad pół wieku, co czyni go zarazem najstarszym stażem biegłym sądowym w Tarnowie.

Urodził się w Warszawie, gdzie przeżył powstanie. Został wywieziony do obozu, a następnie trafił do rodziny w Tarnowie. Ukończył Wydział Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej. Był m.in. głównym geodetą województwa tarnowskiego.

Przyczynił się do powstania mapy zasadniczej województwa tarnowskiego.

Jego pasją są mapy. Odnalazł m.in. pierwszą mapę Tarnowa z 1796 r., której oryginał znajduje się w Muzeum na Wawelu. Był wykładowcą w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej.

Paweł Gądek

Nowa siła NZS

Został nowym przewodniczącym tarnowskiego oddziału Niezależnego Zrzeszenia Studentów. To najliczniejsza organizacja studencka w mieście, zrzesza ponad setkę zaków z Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej.

Paweł co dzień jest studentem IV roku prawa Uniwersytetu Rzeszowskiego i II roku administracji publicznej na PWSZ w Tarnowie. Dotychczas był przewodniczącym Samorządu Uczniowskiego III LO w Tarnowie, wiceprezesem ds. Marketingu Europejskiego Stowarzyszenia Studentów Prawa ELSA Rzeszów. Działa również w stowarzyszeniu Projekt Tarnów, gdzie jest odpowiedzialny m.in. za nawiązywanie kontaktów międzynarodowych. Prywatnie sędzia piłkarski, a także członek Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Sędziów Piłkarskich, działający w komisji popularyzacji przepisów gry w piłkę nożną.

Kamil Orlik

„Jaskółka” do Legii Warszawa

Drużyna Mistrza Polski, Legii Warszawa, pozyskała właśnie wychowanka „Jaskółek”, **Kamila Orlika**. W ostatnich dniach do tarnowskiego klubu wpłynęło pismo, w którym aktualny Mistrz Polski wyraził chęć definitywnego pozyskania wychowanka z Tarnowa. Kamil to napastnik drużyny trampkarzy „Jaskółek” z rocznika 1999 oraz reprezentant Małopolski, mający także za sobą zgrupowanie i konsultację reprezentacji Polski U-15, zyskał uznanie w oczach szkoleniowców Legii podczas testów, na które został zaproszony na początku czerwca. - *Cieszymy się, że wychowanek Unii Tarnów trafi do tak utytułowanego klubu, jakim jest Legia. Zainteresowanie klubów z T-Mobile ekstraklasy kolejnym naszym młodym piłkarzem pokazuje, że szkolenie w naszym klubie idzie w dobrym kierunku, a zmiany jakich dokonujemy przynoszą coraz lepsze efekty* - mówi dyrektor ds. sportowych i marketingu ZKS Unia Tarnów **Michał Żurowski**.

Warto dodać, że wychowanek Unii jest drugim młodym piłkarzem „Jaskółek”, który będzie występował w klubie aktualnego Mistrza Polski w ostatnich sezonach. Wcześniej rundę wiosenną 2012/13 w Warszawie, w barwach „Legionistów”, spędził **Szymon Gwiazda**, który ostatecznie został piłkarzem Podbeskidzia Bielsko-Biała.

Radni nie zgodzili się na zwrot dotacji

Podczas nadzwyczajnej sesji Rady Miejskiej radni zdecydowali, że Tarnów nie skoryguje rozliczenia dotacji na budowę IV etapu tzw. „łącznika autostradowego”.

Chodzi o zwrot 19 milionów złotych unijnego dofinansowania. Jak twierdzą eksperci z Uniwersytetu Warszawskiego, jeżeli miasto chce uniknąć w przyszłości poważnych kłopotów finansowych, powinno się to stać jak najszybciej. Tym bardziej, że tylko wtedy będzie szansa na odzyskanie 16 milionów złotych, które mogłyby zostać przeznaczone na inne miejskie inwestycje drogowe. Radni jednak sprzeciwili się takiemu rozwiązaniu proponowanemu przez wiceprezydenta **Henryka Słomkę-Narożańskiego**. Przeciw głosowało 13 radnych (PiS, Tarnowianie, Solidarna Polska), za 7 (PO), 4 wstrzymało się od głosu (SLD, oraz radny niezrzeszony Grzegorz Kądziałowski).

- Szanuję decyzję radnych, choć jestem innego zdania. Będę postępował teraz zgodnie z tym, co uczynią instytucje, które w tej sprawie będą miały głos. Jestem przekonany, że to zagrywka polityczna. Gdybyśmy byli rok po wyborach to ta sprawa byłaby już pewnie załatwiona. Spotkałem się z wszystkimi radnymi, którzy odpowiedzieli na zaproszenie. Pytania, które dziś padły były powieleniem tego o czym rozmawialiśmy podczas posiedzeń klubów radnych. Kluby miały swoje stanowiska ustalone już wcześniej, na sesji nadzwyczajnej natomiast mieliśmy do czynienia wyłącznie z polityczną grą – mówił po sesji wiceprezydent Słomka-Narożański.

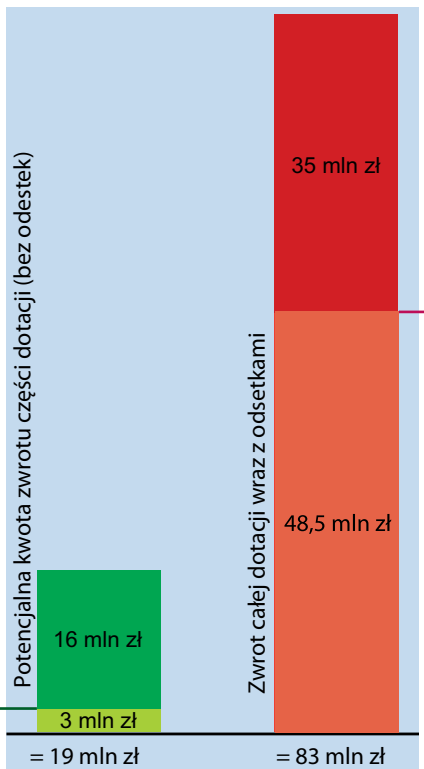

Jak głosowali nasi radni?

Za: **Piotr Augustyński** (PO), **Bartłomiej Babuška** (PO), **Agnieszka Wolińska-Kulpa** (PO), **Maria Borys-Latała** (PO), **Marek Drwal** (PO), **Andrzej Ciuruś** (PO)

Wstrzymali się od głosu: **Małgorzata Mękal** (SLD), **Jakub Kwasiński** (SLD), **Krzysztof Bazuła** (SLD), **Grzegorz Kądziałowski** (niezrzeszony)

Przeciw: **Tadeusz Mazur** (Tarnowianie), **Jan Niedojadło** (Tarnowianie), **Grażyna Barwacz** (Tarnowianie), **Stefan Wrona** (Tarnowianie), **Anna Rafińska** (Tarnowianie), **Janusz Małochleb** (Tarnowianie), **Stanisław Klimek** (PiS), **Kazimierz Koprowski** (PiS), **Barbara Koprowska** (PiS), **Roman Korczak** (PiS), **Anna Czech** (PiS), **Adam Sajdak** (PiS), **Jacek Łabno** (Solidarna Polska)

Tyle wynosi różnica pomiędzy pobraną, a należną dotacją, po zaliczeniu kosztów inwestycyjnych „łącznika”, jako wydatków niekwalifikowalnych. Po zwróceniu tej kwoty pojawi się szansa pozyskania 16 mln zł na inne inwestycje w mieście.

Po zapadnięciu prawomocnego wyroku sądu lub nierozliczeniu dotacji w terminie miasto będzie prawdopodobnie zwrócić 48,5 mln zł dotacji wraz z ok. 35 mln zł odsetek. Łącznie 83 mln zł.

Może to mieć dla Tarnowa bardzo poważne konsekwencje. Gdyby radni zgodzili się na propozycję prezydenta, miasto zwróciłoby 19 milionów złotych dotacji do Urzędu Marszałkowskiego. Pieniądze trafiłyby do specjalnej puli przeznaczonej na realizację tzw. projektów kluczowych, a wtedy Tarnów miałby możliwość pozyskania 16 milionów złotych, jako refundację kosztów innych zadań drogowych, które nie są przedmiotem zainteresowania organów ścigania. Po zapadnięciu prawomocnych wyroków w tej sprawie lub co bardziej prawdopodobne upływnięciu czasu na rozliczenie projektu istnieje ryzyko, że miasto zostanie wezwane do zwrócenia całej kwoty wypłaconej dotacji (48,5 mln zł), wraz z odsetkami (na dzień 1 stycznia 2016 będą wynosiły ponad 30 mln zł).

Henryk Słomka-Narożański apelował

Tuż przed sesją nadzwyczajną, ze specjalnym listem otwartym do mieszkańców miasta zwrócił się zastępca prezydenta **Henryk Słomka-Narożański**. Tłumaczył on w nim w prostych słowach, dlaczego zaistniała konieczność dokonania korekty rozliczenia dotacji i co grozi Tarno-

wowi, jeśli radni tego nie zrobią. Całą treść listu prezentujemy poniżej.

Było to jedno z wielu działań podejmowanych w tej sprawie. Pierwsze oficjalne rozmowy z radnymi miały miejsce jeszcze w minionym roku. Nad sprawą obradowały również komisje rady miejskiej, radnych przekonywali

przedstawiciele Zarządu Województwa. Otrzymali oni również obszerną dokumentację, kopie korespondencji z Komisją Europejską, kopie wyroków sądów, które zapadły w sprawie zmowy cenowej, a nawet specjalnie przygotowaną dla nich ekspertyzę. Mimo to powiedzieli „nie”.

Szanowni Mieszkańcy Tarnowa,

Trudne wydarzenia ostatniego roku – toczące się śledztwo w sprawie inwestycji przy budowie IV etapu łącznika autostradowego oraz aresztowanie i postawienie przez prokuraturę zarzutów prezydentowi Ryszardowi Ścigale postawiły miasto w bardzo niekomfortowej sytuacji.

Istnieje bardzo duże prawdopodobieństwo, że wspomniana zмова miała miejsce – wskazuje na to posiadane przez magistrat stanowisko prokuratury, w którym możemy przeczytać, że **zgrupadzo no materiał dowodowy dostatecznie uzasadniający podejrzenie** [...], że doszło do popełnienia przestępstwa z art. 305 §2 k.k., polegającego na wejściu w porozumienie na szkodę Tarnowskiego Zarządu Dróg Miejskich w związku z publicznym przetargiem nieograniczonym na wykonanie zada-

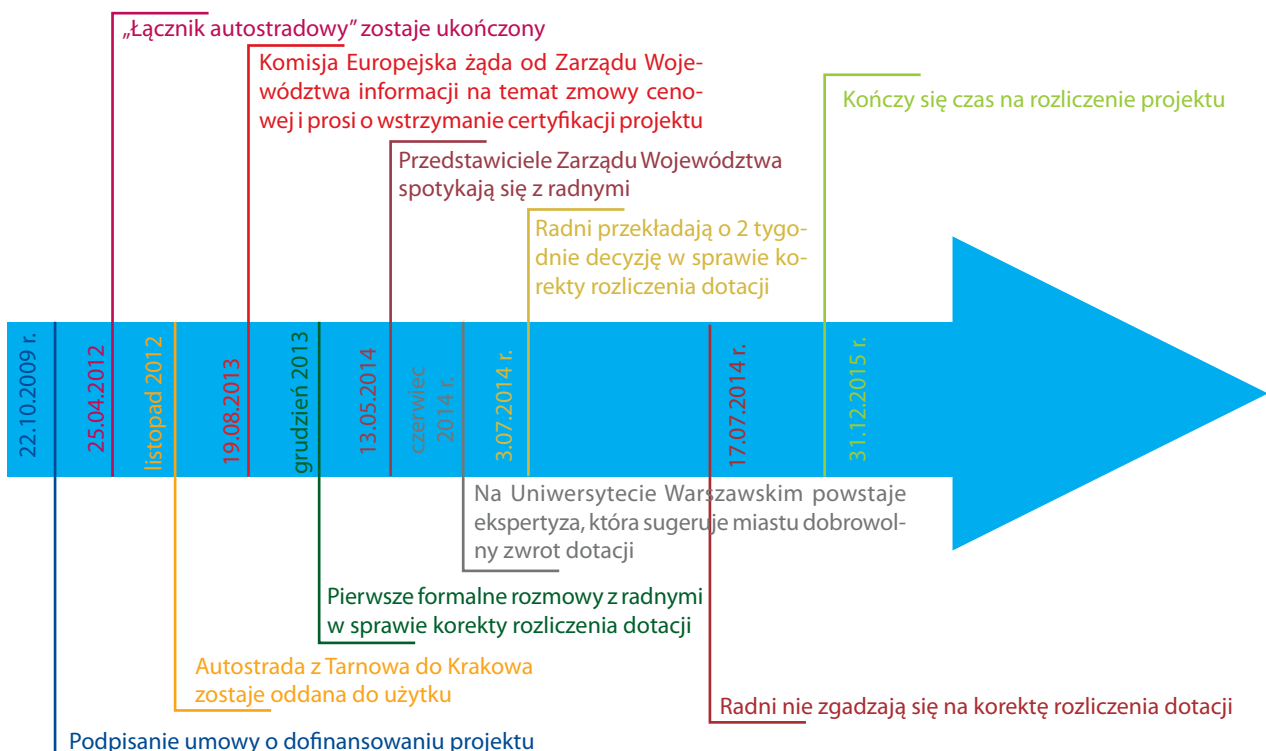
nia pod nazwą „Budowa połączenia al. Jana Pawła II z (węzłem) autostrady a4” etap IV. **Nie bez znaczenia są również dwa wyroki skazujące** wobec osób, które reprezentują firmę realizującą to zamówienie.

Reaguje również Unia Europejska - w piśmie sygnowanym przez jednego z wysokich rangą urzędników możemy przeczytać, że wstrzymuje on wszelkie wydatki związane z realizacją projektu łącznika autostradowego „**do czasu uzyskania przez Komisję pewności, że projekt nie jest powiązany z żadnym podejrzanym oszustwem**”. W związku z tym, że potwierdzenie wystąpienia zmowy cenowej w przetargu stanowiłoby najpoważniejszy przypadek nieprawidłowości w rozumieniu wytycznych Komisji Europejskiej, **istnieje bardzo duże ryzyko, że miasto zostanie zobowiązane do zwrotu całej dotacji na budowę łącznika autostradowe-**

go (48 mln zł wraz z ok. 35 milionami złotych odsetek).

Odpowiedzialność za zmovę cenową nie spoczywa na moich barkach, jako pełniącego obecnie funkcję zastępcy prezydenta, ani mieszkańców miasta czy urzędników. Miasto w tej sprawie ma status pokrzywdzonego. Prawdopodobnie winę za zmovę cenową ponoszą firmy biorące udział w przetargu. Ale o tym zadecydują sądy. **Nie jesteśmy winni tej sytuacji, ale musimy bardzo poważnie liczyć się z jej konsekwencjami.** 48 milionów to połowa naszego rocznego budżetu na inwestycje. To remonty dróg, inwestycje w szkoły, place zabaw i wiele innych elementów, które tworzą nasze najbliższe otoczenie. Do tego dochodzą jeszcze ustawowe odsetki. Zwrot tak ogromnej kwoty byłby bardzo dużą stratą dla miasta. **Nie chcę, byśmy podejmowali takie ryzyko.**

Przebieg sprawy „łącznika autostradowego”

o odłożenie na bok polityki

Aby je zminimalizować, **powinniśmy dokonać korekty rozliczenia dotacji**, czyli wyłączyć z unijnego projektu część, której najprawdopodobniej dotyczyła zmo- wa cenowa i zwrócić 19 milionów złotych. Wtedy jeżeli zmo- wa zostanie udowodnio- na, to nie będziemy musieli oddawać pie- niędzy za cały projekt, ponieważ wadliwa część zostanie z niego po prostu usunię- ta. Pieniądże przeznaczone na tzw. pro- jekty kluczowe wrócą wówczas do Urzę- du Marszałkowskiego, który przekaze je na inne inwestycje drogowe w Tarnowie. Mo- żemy w ten sposób odzyskać 16 milionów złotych. **Taka operacja (zwrot części do- tacji na budowę łącznika autostradowe- go, a następnie pobranie jej na inne in- westyje) sprawi, że miasto nie będzie musiało oddawać 48 milionów złotych z 35 milionami odsetek.**

Z treści ujawnionych przez prokura- turę informacji wynika, że sprawa zmo- wy cenowej przy budowie łącznika autostra- dowego nie dotyczy prezydenta Ścigały, lecz nie bez powodu na początku mojego listu przywołałem jego nazwisko. Zatrzy- manie prezydenta bowiem bardzo zmieni- ło dotychczasowy układ sił w Radzie Mie- jskiej. **Radni Platformy Obywatelskiej nie dysponują większością głosów, a opo- zycyjne kluby, pomimo przedstawio-**

nych przez nas żelaznych argumentów, od kilku miesięcy zwlekają z podjęciem decyzji. To sprawia, że ogromnie ryzykujemy – unijny zegar cały czas tyka i wkrótce może być za późno na pozyskanie 16 milionów na inne miejskie inwestycje drogo- we i tym samym skorzystanie z pieniędzy z poprzedniego budżetu UE.

Można oczywiście czekać na prawo- mocne wyroki sądów, jak sugerują niektó- rzy radni czy mieszkańcy, ale potrwa to kilka, a może nawet kilkanaście lat, a **cały projekt musi zostać rozliczony do koń- ca 2015 roku.** Jeśli tak się nie stanie, **bę- dziemy musieli zwrócić całą dotację, bez szans na pozyskanie 16 milionów złotych.** Bardzo prawdopodobne jest rów- nież, że potężne firmy, których przedsta- wiciele brali udział w zmo- wie cenowej użyją wszelkich możliwości prawnych, aby nie dopuścić do wydania prawomocnych wy- roków skazujących lub maksymalnie odro- czyć je w czasie.

Chcę również podkreślić, że **gdy za- padną wyroki skazujące, to nie będzie już miejsca na dyskusje.** Zostaniemy we- zwani do zwrócenia 48 milionów złotych dotacji i zapłacenia odsetek, które na 1 stycznia 2016 będą wynosiły 35 milionów, a jeśli tego nie zrobimy to **dojdzie do egze- kucji administracyjnej i pieniądze będą**

mogły zostać ściągnięte w ciągu jednego dnia np. z rachunków bankowych miasta.

Interesy Tarnowa w tej sprawie, jako strony poszkodowanej chronione są przez prokuraturę. **Jeśli będzie to możliwe, to miasto wystąpi również na drogę sądo- wą o odszkodowanie.** Nie tylko w stosun- ku do ewentualnych sprawców przestę- pstwa, ale i podmiotów, których te osoby re- prezentowały.

Bardzo często nie zgadzam się z radni- mi opozycji. Jak to w demokracji mamy róż- ne zdanie i różnymi drogami chcemy osią- gnąć ten sam cel – zwiększyć poziom życia mieszkańców. **Pomimo wielu różnic, wie- rzę, że radni odłożą na bok polityczne spory i w godzinie ogromnej próby dla naszego samorządu – a taka właśnie na- stała – zagłosują wspólnie za rozwiąza- niem, które ograniczy ryzyko dla miasta i prawdopodobnie uchroni je przed zapa- ścią finansowa w przyszłości.**

Napisałem do Państwa, ponieważ uwa- żam, że wszystkim należy wyjaśnić sytuację, w której nie z naszej winy się znaleźliśmy. **Mam również nadzieję, że gdy przeko- nam mieszkańców do takiego rozwiąza- nia, to radni zagłosują zgodnie z ich wolą.**

Henryk Skowron-Nawroć

Czy zagrożenie jest realne – fragment ekspertyzy

Umowa (na dofinansowanie projek- tu „łącznika autostradowego” – przyp. red.) dopuszcza zwrot części dofinansowa- nia na wniosek Beneficjenta (miasto Tar- nów – przyp. red.), niezależnie od jakiego- kolwiek postępowania MRPO.

W celu zwrotu części dofinansowania przez Beneficjenta na jego wniosek, Bene- ficjent oraz IZ MRPO (Urząd Marszałkow- ski Województwa Małopolskiego – przyp. red.) powinny podpisać aneks do umowy.

W związku z tym, że potwierdzenie wystąpienia zmo- wy cenowej w prze- targu stanowiłoby najpoważniejszy przypadek nieprawidłowości w rozu- mieniu wytycznych Komisji (Europej- skiej – przyp. red.) oraz tzw. taryfikatora korekt finansowych za naruszenia prawa zamówień publicznych, zawarcie anek- su (zakładającego zwrot części dotacji

– przyp. red.) pozwoliłoby zminimalizo- wać ryzyko wydania w przyszłości decy- zji (przez Komisję Europejską lub Urząd Marszałkowski) nakazującej zwrot na- wet 100% dofinansowania otrzymane- go dla Projektu.

To fragment wniosków końco- wych ekspertyzy prawnej „Zasady zwrotu przez Gminę Miasta Tarnowa części dofinansowania projektu „Bu- dowa połączenia autostrady A4 (węzeł Krzyż) z drogą wojewódzką 977”; przy- gotowanej przez prof. dr hab. Rober- ta Grzeszczaka i dr Piotra Bogdano- wicza z Uniwersytetu Warszawskiego.

Przypomnijmy, o wykonanie eks- pertyzy wnioskowali sami radni, któ- rzy pomimo jednoznacznego stanowi- ska ekspertów nie zgodzili się na do- browolny zwrot części dotacji.

Są pieniądze na innowacje

Ruszają prace koncepcyjne nad Tarnowskimi Gniazdami Innowacyjnych Specjalizacji (TGIS). Umowę w sprawie dofinansowania przygotowania projektu podpisali wicemarszałkowie Małopolski Roman Ciepela i Stanisław Sorys oraz zastępca prezydenta Tarnowa Henryk Słomka-Narożański.

Zgodnie z umową zostanie opracowana dokumentacja techniczna niezbędna do rozpoczęcia budowy na terenie tzw. starej Kapłanówki wraz z towarzyszącą infrastrukturą teleinformatyczną.

Jak podkreśla wicemarszałek **Roman Ciepela**, zadaniem Gniazd będzie utworzenie na obszarze subregionu tarnowskiego „sieci gniazd”, które umożliwią skoncentrowanie przedsięwzięć o podobnym charakterze, realizowanych przez m.in. przedsiębiorców, ośrodki szkoleniowe i naukowe. Dzięki temu możliwe będzie prowadzenie badań naukowych oraz promocja innowacyjności i nauki w Tarnowskim Obszarze Funkcjonalnym, obejmującym powiaty tarnowski, brzeski i dąbrowski oraz miasto Tarnów.

W nowej instytucji będą się rozwijać w szczególności takie dziedziny jak IT, automatyka czy przemysły kreatywne. – *Naszym celem jest podniesienie konkurencyjności Tarnowa i jego najbliższego otoczenia oraz tworzenie miejsc pracy w obszarze nowoczesnych technologii. Dzieje się w tym temacie coraz więcej* – mówi Henryk Słomka-Narożański.

Roman Ciepela, wicemarszałek Małopolski:

- Nowoczesne technologie to dziedzina, na której chcemy opierać konkurencyjność naszego regionu i jego rozwój w przyszłości. To jeden z priorytetów zapisanych w strategii województwa do 2020 roku. Kraków już jest potężnym ośrodkiem w tym zakresie, zarówno w efekcie działalności wyższych uczelni, jak i firm komercyjnych. Tarnów też musi pójść tą drogą, i to jak najszybciej. TGIS to ważny krok w tym kierunku.

W ramach TGIS powstanie m.in. Centrum Usług Wspólnych, które ma zajmować się przechowywaniem i wymianą danych pomiędzy instytucjami samorządowymi w subregionie tarnowskim.

Wstępną deklarację współpracy w zakresie współpracy wyraziły powiaty tarnow-

ski, dąbrowski i brzeski oraz 28 gmin województwa małopolskiego.

Koszt przygotowania dokumentacji projektowej to ponad 1,6 mln zł. 926 tys. to dofinansowanie z Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, resztę dopłaci miasto. Sama inwestycja może rozpocząć się w 2016 r.

Można już jeździć Mickiewicza!

Budowa dodatkowego pasa ruchu, remont infrastruktury podziemnej i poprawa skrzyżowań to tylko niektóre zadania wykonane podczas przebudowy ulicy Mickiewicza i alei Solidarności. Zasadnicza część inwestycji już się zakończyła.

Kompleksowy remont

Ulice poszerzono o jeden pas ruchu na odcinku od ul. Nowej do ul. Nowy Świat. Był to jednak tylko jeden z elementów generalnego remontu ulic. Ponadto wymieniono całą infrastrukturę podziemną, podbudowę oraz nawierzchnię jezdni.

Poprawiono także geometrię skrzyżowań i przebudowano chodniki, a przystanek autobusowy koło Seminarium Du-

chownego został przeniesiony o kilkadziesiąt metrów w kierunku ul. Nowy Świat.

Szybka inwestycja

Przebudowa zakończyła się ok. miesiąc wcześniej niż pierwotnie planowano. Początkowo drogowcy mieli zejść z placu budowy pod koniec sierpnia, jednak dzięki dobrej organizacji pracy udało się to już w lipcu.

- Ustaliśmy z wykonawcą taką organizację pracy, że remont trwał niejednokrotnie do późnych godzin wieczornych. Jak widać takie rozwiązanie sprawdziło się doskonale. Kierowcy mogą korzystać z tej ważnej arterii dużo wcześniej niż zakładano – mówi zastępca prezydenta **Henryk Słomka-Narożański**.

Przebudowa realizowana była przez firmę Heilit+Woerner Sp. z o.o. Inwestycja kosztowała 4 miliony złotych. Były to w całości środki z budżetu miasta.

Zmiana organizacji ruchu

Po zakończeniu remontu zmieniła się organizacja ruchu na jednokierunkowej ul. Piłsudskiego. *- Dotychczasowy kierunek jazdy, czyli od Nowego Świata przez Kopernika do Solidarności, został odwrócony* – informuje kierownik Referatu Inżynierii Ruchu drogowego **Jacek Kupiec**.

Kierowcy będą więc wjeżdżali z al. Solidarności w ul. Piłsudskiego i dalej przez Kopernika do Nowego Świata. Nie zmieni się natomiast lokalizacja istniejących miejsc parkingowych na obydwu ulicach.

Jest szansa na nowe miejsca pracy

List intencyjny w sprawie uruchomienia w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Tarnowie zakładu produkcyjnego wyrobów garmazeryjnych podpisali przedstawiciele Tarnowskiego Klastera Przemysłowego i firmy Kuchnia Brawaty Piotr Urbański, Tomasz Szląg Sp. J. Planowany termin realizacji inwestycji, której efektem może być utworzenie 30-40 miejsc pracy to 2015 rok.

- Szukanie nowych miejsc pracy to dla nas cel numer jeden. Rozmowy z potencjalnymi inwestorami prowadzimy niemal w każdym tygodniu – mówi zastępca prezydenta Henryk Słomka-Narożański.

Planowany zakład zajmie działkę o powierzchni ok. 1 ha i zostanie zabudowany nowoczesną halą z zaopiecznym biurowym, socjalnym oraz częścią usługową o powierzchni ok. 1.500 m kw. Pozostała część zostanie zagospodarowana pod drogi, parkingi i place oraz elementy zieleni.

Podpisanie listu to efekt prowadzonych od kilku tygodni rozmów w tej sprawie. Przedstawiciele zarządu firmy poznali szczegółowo ofertę inwestycyjną tarnowskiej podstrefy Specjalnej Strefy Ekonomicznej – Krakowski Park Technologiczny, która jest administrowana przez Tarnowski Klaster Przemysłowy.

- Zadeklarowaliśmy inwestorowi wszelkie wsparcie w uzyskaniu korzystnych warunków inwestycyjnych. Nie bez znaczenia dla zainteresowania inwestora naszą ofertą było także zaangażowanie jednego z parlamentarzystów ziemi tarnowskiej, posła Roberta Wardzały, który był nie tylko inicjatorem przedsięwzięcia, ale także aktywnym uczestnikiem rozmów w tej sprawie - podkreśla prezes Klastera Rafał Działowski.

Inwestor zadeklarował nakłady inwestycyjne w wysokości około 1,5 mln zł, a całkowity koszt budowy zakładu w Tarnowie może sięgnąć ok. 3,5 mln zł. Zakład ma być wyposażony w najnowsze w tej branży technologie i maszyny stosowane przez firmę Kuchnia Brawaty.

Tarnowski Klaster Przemysłowy zadeklarował i zagwarantował wszelkie wsparcie w uzyskaniu przez inwestora korzystnych warunków inwestycyjnych. - Spółka Kuchnia Brawaty może liczyć na zwolnienia podatkowe, dofinansowanie z Powiatowego Urzędu Pracy do nowo utworzonych miejsc pracy, a także wszelką pomoc organizacyjno-prawną zarówno w fazie dokumentacyjno-projektowej, jak i w fazie uruchomienia inwestycji – wyjaśnia prezes Klastera.

Miasto szuka inwestorów

Herb Tarnowa

Tarnów podpisał list intencyjny o współpracy z gruzińskim miastem Gori – to jeden z efektów wizyty w Gruzji zastępcy prezydenta Henryka Słomki-Narożańskiego oraz prezesa Tarnowskiego Klastera Przemysłowego Rafała Działowskiego. Trzydniowa wizyta była bogata także w spotkania o charakterze biznesowym.

- Z Gori chcemy współpracować na zasadzie miast partnerskich. Mowa o różnych dziedzinach życia, zwłaszcza gospodarczej. Rysują się także inne ciekawe pola współpracy. Rozmawialiśmy m.in. na temat możliwości podejmowania studiów na kierunkach medycznych tarnowskiej PWSZ przez studentów z Gruzji – dodaje zastępca prezydenta.

Herb Gori

Ale to nie koniec. W stolicy Kacheti Tbilisi, Alawerdi oraz Gremi z producentami mięs prowadzonymi ubojnie rozmawiano na temat pomocy w zakupie w regionie tarnowskim zwierząt i pasz oraz zorganizowania w Tarnowskim Klasterze Przemysłowym punktu koordynującego wymianę gospodarczą. - Producenci posiadający nadprodukcję owoców chcieliby kupić maszyny i technologię do produkcji soków – dodaje prezes Działowski.

Z jedną z firm z branży spożywczej, która planuje wejście na polski rynek, rozmawiano z kolei na temat współpracy z zakładem produkcyjnym z Tarnowa. Możliwe, że niebawem efekty wizyty w Gruzji, w postaci nowych miejsc pracy, odczują mieszkańcy Tarnowa.

Biegun ciepła na szklanym ekranie

Tarnów przez tydzień reklamował się w telewizyjnych kanałach tematycznych adresowanych do aktywnych ludzi w wieku 30-40 lat. Zostało wyemitowanych ponad 540 spotów promocyjnych.

- To pierwsza, o tak dużym zasięgu kampania promocyjna Tarnowa w telewizji. Dotychczasowe oferty były dla nas nieosiągalne finansowo. Teraz zapłaciliśmy niewiele ponad 40 złotych za emisję jednego spotu, a to bardzo dobra cena – mówi dyrektor Wydziału Marki Miasta Maria Zawada-Bilik.

Spoty promocyjne można było m.in. oglądać na antenie Ale kino+, Animal Planet, AXN, Canal+ Sport, Comedy Central, Discovery Channel, Discovery Historia, Discovery Science, Discovery Turbo Xtra, FOX Life Poland, Kuchnia+, MTV Polska, National Geographic, nSport, Rebel.tv, TLC, TVN Style, TVN 24, VH1 Europe, TVN 24 Biznes i Świat.

Z pracą musi być coraz lepiej

Rozmowa z **Henrykiem Słomką-Narożańskim** o rozwoju gospodarczym Tarnowa

Panie prezydencie, jakie są kierunki rozwoju Tarnowa na najbliższą przyszłość?

Dużo zrobiliśmy w ciągu minionych lat, ale jest też sporo do nadrobienia. Zdaję sobie sprawę, że największą bolączką dla mieszkańców naszego miasta jest brak miejsc pracy. Problemy z zatrudnieniem, zarobkami mają bardzo duży wpływ na wiele dziedzin naszego życia. I właśnie dlatego na tej sprawie powinniśmy się skupiać. Chcemy stworzyć jak najlepsze warunki do prowadzenia biznesu. Tarnów musi być miastem przyjaznym dla inwestorów. W dużej mierze już tak jest, ale cały czas pracujemy nad tym, aby było jeszcze lepiej.

Miasto staje się pod tym względem coraz bardziej atrakcyjne. Widać to chociażby po wzrastającej liczbie rejestrowanych firm w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw. Na to ile tych firm powstaje mają wpływ z pewnością środki europejskie, pochodzące zarówno od instytucji, które je rozdzielają, jak i z Powiatowego Urzędu Pracy, który wśród wielu realizowanych projektów, udziela również dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla osób posiadających status bezrobotnego.

W strategii „Tarnów 2020” gospodarka została wskazana jako kluczowy obszar wpływający na atrakcyjność i rozwój naszego miasta. Robimy wszystko, aby Tarnów stał się silnym i dynamicznym ośrod-

kiem gospodarczym, wspierającym przedsiębiorczość swoich mieszkańców i przyciągającym kapitał z zewnątrz.

Mówi Pan o zewnętrznych inwestorach. Czym w takim razie Tarnów ich przyciąga?

Aby w ogóle mówić o przyciąganiu nowych, poważnych inwestorów potrzebna jest dobra infrastruktura. Autostradę już mamy, czekamy na zakończenie modernizacji linii kolejowej, teraz czas na polepszenie dojazdu do powstającej nowej Strefy Aktywności Gospodarczej, którą buduje-

my wspólnie z Tarnowskim Klastrem Przemysłowym. Sama strefa zostanie ukończona w przyszłym roku, ale chcemy, aby prowadziły do niej dobre drogi. Stąd nasze starania o budowę nowego połączenia z węzłem autostrady w Wierzchosławicach i dalszą rozbudowę ciągu ulic Spokojna – Elektryczna – Wyszyńskiego – Czysta. Po zakończeniu tych zadań będziemy dysponować kompleksową i nowoczesną ofertą.

Jaki były ostatnie najważniejsze inwestycje mające wpływ na rozwój gospodarczy Tarnowa?

Z PWSZ do... pracy w niemieckiej skarbowce

To wielka szansa dla młodych. Przed kilkoma tygodniami polska edycja magazynu Deutsche Welle donosiła, że urzędy skarbowe w Brandemburgii potrzebują urzędników ze znajomością języka polskiego. Fiskus z tego landu bowiem jest odpowiedzialny za rozliczenia polskich przedsiębiorców działających na terenie całych Niemiec. Co ciekawe, droga do pracy w urzędzie skarbowym za Odrą wiedzie przez Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Tarnowie, bowiem jej absolwenci, jako jedyni w Polsce mogą z pominięciem kilkuletnich studiów w Krajowej Szkole Finansowej w **Königs Wuster-**

hausen pod Berlinem podjąć urzędniczą pracę w urzędzie skarbowym.

- To możliwe, dzięki porozumieniu o współpracy, które 10 lat temu zawarliśmy z tą niemiecką uczelnią. Co roku, w maju i we wrześniu, organizujemy wspólne seminaria, w Polsce i za zachodnią granicą dla studentów obydwu uczelni – mówi dyrektor Instytutu Administracyjno-Ekonomicznego PWSZ doc. dr **Anna Gądek**.

Jak czytamy w polskiej edycji Deutsche Welle: *niedawno młodych Polaków werbowwała niemiecka policja, teraz tym śladem idą urzędy skarbowe. Brandenburgia jest bowiem krajem odpowiedzialnym za rozpatrywanie deklaracji podat-*

kowych wszystkich polskich firm działających na terenie Niemiec oraz zatrudnionych w nich Polaków. Obecnie rozliczanych jest w brandenburskich skarbowkach 30 tys. polskich firm oraz 19 tys. pracujących w nich Polaków. Wiele przedsiębiorstw pochodzi z branży budowlanej. Ponieważ firm i przedsiębiorców przybywa, rośnie więc także zapotrzebowanie na personel znający język i kulturę polską.

Więcej informacji na ten temat można uzyskać w Instytucie Administracyjno-Ekonomicznym PWSZ oraz na stronie internetowej <http://pwszta.edu.pl/institut-administracyjno-ekonomiczny/administracja/>.

Patrząc na miasto globalnie takich inwestycji ostatnio było naprawdę wiele. Rozwija się Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa. To ważne, aby zdolni ludzie z Tarnowa i regionu mieli dobre warunki do nauki tutaj na miejscu. Miasto, które jest w stanie zaoferować profesjonalnie wykształconą kadrę jest atrakcyjne dla inwestorów.

Rozwijają się tarnowskie przedsiębiorstwa. To przecież właśnie w Tarnowie swoją siedzibę ma wielki koncern chemiczny Grupa Azoty, który już zapowiedział swoje inwestycje w naszym mieście. Rozwijają się Zakłady Mechaniczne. Widać, że firma doskonale rozumie współczesne realia i inwestuje w nowoczesne technologie, czego doskonałym przykładem jest działające już Centrum Badawczo-Naukowe.

Rozwijają się także mniejsze lokalne firmy. Mogę zdradzić, że kilka z nich chce zainwestować chociażby na terenach należących do Tarnowskiego Klastera Przemysłowego. Klaster prowadzi także rozmowy z firmami spoza Tarnowa.

My także nie próżnujemy. Jak już powiedziałem cały czas pracujemy nad poprawą warunków inwestycyjnych. Powstaje SAG z inkubatorem przedsiębiorczości, w którym swoje firmy na korzystnych warunkach będą mogli rozwijać przedsiębiorcy. Pracujemy nad nowymi programami, nad poprawą jakości nauki w tarnowskich szkołach. Od niedawna przy Zespole Szkół Budowlanych funkcjonuje laboratorium do badań na budownictwem pasywnym. To także miejsce nauki zawodu, który niedługo będzie bardzo cennym na rynku pracy.

Mieszkańcy Tarnowa studiujący w innych miastach po skończeniu nauki niechętnie wracają do Tarnowa. Jakie są perspektywy dla młodych osób mieszkających w Tarnowie?

Robimy wszystko, aby miasto było coraz bardziej przyjazne dla młodych ludzi. Zdaję sobie sprawę, że sytuacja w Tarnowie nie jest idealna, ale jestem przekonany, że już wkrótce miasto będzie w stanie zaoferować zdolnym i wykształconym mieszkańcom atrakcyjną i dobrze płatną pracę. Nad tym pracujemy i wkrótce efekty będą widoczne, takiemu celowi służą działania samorządu i Tarnowskiego Klastera Przemysłowego.

Ciągła rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej, przygotowanie planistyczne nowych terenów inwestycyjnych czy też poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej Tarnowa, to działania zmierzające do zwiększenia rozpoznawalności Tarnowa jako atrakcyjnego miejsca do prowadzenia biznesu. Uzupełnienie tych działań ofertą edukacyjną oraz tworzenie inkubatorów przedsiębiorczości stwarza dodatkowe możliwości wsparcia lokalnego rynku pracy przez tarnowski samorząd. To wszystko z pewnością przeloży się na to, że wkrótce młodzi ludzie będą mogli znaleźć tutaj dobrą, satysfakcjonującą pracę.

Autostrada miała nam dać życiodajne, świeże powietrze. Strefa Aktywności Gospodarczej ma z kolei być inwestycyjnymi płucami miasta. Czy do Tarnowa, za sprawą tych dwóch czynników zawitają jacyś inwestorzy, którzy mieliby dać ludziom pracę?

Już dzisiaj, wspólnie z Tarnowskim Klasterem Przemysłowym, podejmujemy szeroko zakrojone działania na rzecz przyciągnięcia do Tarnowa nowych inwestorów. Praktycznie w każdym tygodniu rozmawiamy z kolejnymi firmami zainteresowanymi ulokowaniem swojej działalności w Tarnowie.

Z satysfakcją zauważam, że nowy prezes klastera wykonuje dobrą pracę. Nawiazaliśmy kontakty z firmami w Gruzji, spotykamy się także z polskimi i zagranicznymi inwestorami. Efektem tych licznych negocjacji już wkrótce będą nowe miejsca pracy.

Niezwykle istotnym z punktu widzenia rozwoju miasta w ciągu najbliższych lat będzie również zapewnienie warunków dla rozwoju sektora nowoczesnych technologii, rozwijanie powiązań nauki z biznesem oraz kształcenie wykwalifikowanych zawodowo zasobów ludzkich.

Tarnów to relatywnie niskie koszty utrzymania i komfortowy dojazd do Krakowa. Mamy wspomnianą już autostradę, niebawem będzie również szybka kolej. Może to dobry pomysł, aby mieszkać w Tarnowie, a do dobrze płatnej pracy dojeżdżać w stolicy województwa?

Tak niewątpliwie jest, ale odpowiadając przewrotnie – robimy wszystko, aby to mieszkańcy innych miast przyjeżdżali do nas pracować, uczyć się i mieszkać. Bo Tarnów to bardzo dobre, wygodne miejsce do życia.

Rozmowa pochodzi z informatora „Bliżej Rynku Pracy”, wydanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie.

Miasto wyróżnione za współpracę z NGO

Tarnów został uznany za samorząd najbardziej przyjazny organizacjom pozarządowym. Drugie miejsce powędrowało do urzędu miasta w Sułkowicach, a trzecie do Nowego Targu. To wyniki konkursu „Małopolskie wektory Współpracy 2014”. Gala laureatów konkursu odbyła się na początku lipca podczas Forum Wójtów Burmistrzów i Prezydentów Małopolski.

Pierwszą nagrodę z rąk marszałka województwa małopolskiego Marka Sowy, dyrektora FRDL MISTiA Janusza Oleśńskiego oraz przedstawicielki Tauron S.A Ewy Groń odebrała zastępca prezydenta Tarnowa Krystyna Latała.

- To duże wyróżnienie dla Tarnowa i potwierdzenie dobrego klimatu dla organizacji pozarządowych, jaki panuje w naszym mie-

ście. Bez nich miasto nie byłoby tak przyjazne dla mieszkańców – mówi Krystyna Latała.

Gminę, która najpełniej współpracowała z organizacjami pozarządowymi w 2013 roku wyłoniła kapituła konkursu

złożona z przedstawicieli świata nauki, mediów, samorządów oraz organizacji pozarządowych. Ocena składała się z dwóch etapów. Najpierw sprawdzono aplikacje złożone przez gminy, a potem zasięgnięto bezpośredniej opinii przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Urząd Miasta Tarnowa jako laureat otrzymał dyplom, statuetkę, nagrodę rzeczową w wysokości 5 tys. zł oraz prawo posługiwania się znakiem i hasłem konkursu. W tym roku Małopolskie Wektory Współpracy 2014 zostały rozdane już po raz siódmy.

Organizatorem konkursu jest Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji w Krakowie. Patronat honorowy nad konkursem objął Marszałek Województwa Małopolskiego.

Ostatni moment na korektę deklaracji

TOK przypomina, że mieszkańcy Tarnowa jeszcze przez niespełna dwa tygodnie, do 14 sierpnia, mogą składać korektę deklaracji dotyczącą selektywnego gromadzenia odpadów komunalnych. – *Jest to warunek, aby od 1 lipca obniżyć sobie „opłatę śmieciową”. Zgodnie z uchwałą radnych miejskich, osoby, które deklarują selektywną zbiórkę odpadów zapłacą 8,50 złotego od osoby, zamiast 9,90, jak to było dotychczas* – mówi zastępca prezydenta Tarnowa Henryk Słomka-Narożański.

Warunkiem niższej opłaty jest jednak złożenie korekty deklaracji. – *Konieczność złożenia korekty to nie decyzja radnych miejskich czy też prezydenta, a zapis ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Parlamentarzyści deklarowali zmianę zapisów ustawy tak, by mieszkańcy nie musieli składać korekt deklaracji w przypadku takim, jaki zaistniał w Tarnowie, ale dotąd ustawa niestety nie zmieniła się* – mówi dyrektor TOK **Krzysztof Kluz**.

W związku z tym mieszkańcy Tarnowa raz jeszcze muszą wypełnić deklarację. To ten sam dokument, który wypełniali przed rokiem, i który wypełnić należy dokładnie tak samo zakreślając okienko z korektą oraz nową stawką od osoby.

Deklaracje już miesiąc temu, a więc po podjęciu uchwały przez radnych, dostarczone zostały mieszkańcom przez firmy odbierające odpady wraz z informacją, gdzie i jak je dostarczyć. – *Deklaracje można składać osobiście w siedzibie TOK przy ul. Bernardyńskiej 24 lub wysłać pocztą. Jeśli ktoś ma podpis elektroniczny albo profil zaufany może wysłać załącznik emailem do magistratu* – mówi dyrektor **Kluz**.

Pierwsze deklaracje mieszkańcy oddawali jeszcze w czerwcu, wtedy złożono ich około 60 procent. Na bieżąco docierają kolejne. Osoby, które nie złożą korekty deklaracji do 14 sierpnia będą płacić nie 8,50 ale 9,90, czyli tyle ile dotychczas. Przynajmniej do czasu, kiedy nie zdecydują się złożyć korekty lub do czasu kiedy wejdzie w życie zapowiadana nowelizacja ustawy.

Nowy operator obsługuje część Tarnowa

Od początku lipca z dwóch sektorów Tarnowa odpady komunalne odbiera nowa na miejskim rynku firma AVR. – *To konsorcjum z Krakowa z włoskim kapitałem. W Małopolsce wykonuje między innymi usługi w Nowym Sączu. W ogłoszonym przez TOK przetargu firma przedstawiła najbardziej atrakcyjną cenowo ofertę i przetarg wygrała* – mówi zastępca prezydenta Tarnowa, **Henryk Słomka-Narożański**.

Przypomnijmy, rok temu weszła w życie ustawa o utrzymaniu porządku i czystości w gminach. Zgodnie z jej zapisami to gmina odpowiada za zorganizowanie odbioru i przetwarzanie odpadów komunalnych. W konsekwencji w ub. roku Tarnów podzielono na cztery sektory oraz ogłoszono przetarg na ich obsługiwanie obowiązujący przez rok, czyli do 30 czerwca br. Wtedy wygrało go konsorcjum spółek: MPGK, Trans Formers oraz Van Gansenwinkel.

W 2014 roku do przetargu na odbiór odpadów oprócz wspomnianych firm stanęło też konsorcjum AVR, składając ofertę na dwa sektory obejmujące północno-wschodnią oraz północną część Tarnowa. – *Ponieważ głównym kryterium wyboru była cena, a ta, którą zaoferowała AVR była najniższa, to właśnie konsorcjum z Krakowa wyłonione zostało w przetargu* – wyja-

śnia dyrektor TOK **Krzysztof Kluz** i dodaje. – *Dokładnie przeanalizowaliśmy złożoną przez AVR ofertę. Wszystko było w należyтым porządku. Dodatkowo prawidłowość wyboru wykonawcy została potwierdzona przez Krajową Izbę Odwoławczą po rozpatrzeniu odwołania na wybór wykonawcy wniesionego przez konsorcjum spółek MPGK, Trans Formers i van Gansenwinkel.*

Sprawnie, chociaż nie bez problemów przebiegła skomplikowana logistycznie wymiana pojemników na odpady. AVR musieli praktycznie w ciągu kilku dni podstawić swoje pojemniki w miejsce pojemników należących do poprzedniego konsorcjum. – *Operacja przebiegła dość płynnie, chociaż gdzieś pojawiły się problemy. To zrozumiałe, gdy trzeba podstawić ponad 8 tysięcy różnej wielkości pojemników, worki na posegregowane odpady, harmonogramy odbioru, pozyskać klucze do altan śmietnikowych i dokładnie zapoznać się z trasami przejazdów i odbiorów odpadów komunalnych z poszczególnych nieruchomości* – ocenia **Krzysztof Kluz**.

W konsekwencji, za odbiór odpadów w dwóch sektorach – śródmieściu, dzielnicach południowych oraz zachodnich – odpowiada konsorcjum miejskie, w pozostałych dwóch obejmujących północ oraz wschód miasta – AVR. Przetarg ogłoszony został na rok.

Rosomaki z uzbrojeniem z Tarnowa

Pierwszymi seryjnie produkowanymi pojazdami w Wojsku Polskim wyposażonymi w zdalnie sterowane moduły uzbrojenia będą wozy rozpoznania technicznego Rosomak. Moduły ZSMU-1276A3 wraz z 7,62-mm UKM-200C dostarczą Zakłady Mechaniczne Tarnów. Inspektorat Uzbrojenia podpisał kontrakt na zakup 34 sztuk transporterów, które mają zapewnić podstawową pomoc techniczną uszkodzonym i unieruchomionym pojazdom.

Bezzałogowe wieżyczki zostaną wyposażone z 7,62-mm czołgowej karabin maszynowy UKM-2000C. Zastosowanie tego rozwiązania zdecydowanie poprawia bezpieczeństwo żołnierzy. - *Pozostający wewnątrz pojazdu strzelec, podczas wykonywania zadań bojowych ma zagwarantowaną taką samą ochronę, jak pozostała część załogi* – tłumaczy dyrektor handlowy Zakładów Mechanicznych **Tomasz Berezowski**. W wybranej wersji zastosowano wewnętrzny system zasilania amunicją za pomocą

skrzynki. Uzupełnieniem wyposażenia bojowego jest system SPP-1 Obra-3 sprzężony z zestawem wyrzutni granatów dymnych.

ZSMU został zintegrowany z głowicą optoelektroniczną, posiadającą kamery:

telewizyjną i termowizyjną oraz dalmierz laserowy. Zapewnia to odpowiedni zasięg obserwacji i zakres celowania w dowolnych warunkach klimatycznych i atmosferycznych, a także w nocy. Co ważne moduł jest także przystosowany do adaptacji różnego rodzaju uzbrojenia, jak i posze-

żenia stabilizacji. W zależności od potrzeb i możliwości zabudowy na danej platformie prócz zespołu wyrzutników granatów dymnych może zawierać także wyrzutnię pocisków raketowych oraz karabin maszynowy 12.7 mm.

ZSMU może stanowić uzbrojenie pojazdów specjalistycznych, lekkich pojazdów kołowych, gąsienicowych oraz małych łodzi lub okrętów, a nawet obiektów stacjonarnych. Rozwiązanie z pozytywnym wynikiem testowane było na pojazdach DZIK, TUR, HUMMER oraz w partii próbnej samochodu ciężarowo-osobowego wysokiej mobilności typu HMMWV, a także w Artyleryjskim Wozie Rozpoznawczym na Podwoziu Kołowym. Nie wykluczone, że w przyszłości znajdzie zastosowanie w nowym polskim czołgu czyli Wozie Wsparcia Bezpośredniego, nad którym pracuje gliwicki OBRUM. Może być także wykorzystane przy modernizacji czołgu Leopard oraz w Lekkim Opancerzonym Transporterze Rozpoznania LOTR Bóbr.

Aby rowerem było wygodniej

Jeszcze w wakacje ruszy przebudowa trasy rowerowej pomiędzy zachodnią granicą Tarnowa a ulicą Słoneczną. Urząd Miasta chce na ten cel wydać 300 tysięcy złotych. To nie jedyny ukłon w stronę rowerzystów. Generalnie sprzątane będą także pozostałe ścieżki, a swoje zastrzeżenia miłośnicy jednośladów mogą zgłaszać na specjalny adres mailowy.

Kilometry ścieżek do poprawy

Jak wyjaśnia kierownik Referatu Inżynierii Ruchu Drogowego UMT **Jacek Kupiec**, miasto chce w tym roku na odcinku biegnącym od granicy miasta przy ul. Witosa poprzez centrum do skrzyżowania al. Jana Pawła II z ul. Słoneczną uporządkować istniejące oznakowanie pionowe i poziome oraz poprawić funkcjonalności trasy. - *Chodzi nam m.in. o remonty nawierzchni, obniżenie krawężników na skrzyżowaniach z ulicami miejscowymi oraz uprzątnięcie ścieżki i jej otoczenia.*

Prace będą realizowane etapowo przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych. Ich zakończenie zaplanowano na jesień tego roku.

Generalne porządki

To jednak nie wszystkie plany odnośnie ścieżek, jakie zamierza przeprowadzić miasto. Część z nich to efekt objazdu rowerowego, jaki odbył się na początku lipca z inicjatywy posła **Roberta Wardzały**.

- *Oprócz tego, że w tym roku planujemy kompleksową poprawę ciągu wschód*

- *zachód, to dodatkowo, po uzgodnieniu z rowerzystami, porządkujemy największe zaniechania, często wieloletnie, na ścieżkach w pozostałych częściach miasta. Zastanawiamy się także nad zakupem służbowego roweru dla osoby odpowiedzialnej za utrzymanie tras* – mówi zastępca prezydenta **Henryk Słomka-Narożański**.

Rowerzysto, wyślij maila

Wspólne objazdy ścieżek rowerowych to nie jedyny sposób na przekazanie swoich uwag i opinii na ich temat. Można to zrobić także za pomocą maila wysyłając swoje uwagi na adres **rowery@umt.tarnow.pl**.

- *Przypominamy, że taki adres już od pewnego czasu funkcjonuje. To bardzo dobry sposób kontaktu na linii rowerzyści – magistrat, który skraca czas potrzebny do podjęcia przez nas interwencji we wskazanych miejscach* - podsumowuje zastępca prezydenta.

- *Prosimy, aby, ze względów organizacyjnych, Państwa interwencje były podpisane. Chcemy korespondować z rzeczywistymi osobami* – uzupełnia kierownik **Jacek Kupiec**.

Z-ca prezydenta Henryk Słomka-Narożański podczas objazdu tras dla rowerzystów

Lato w mieście

Baseny za złotówkę, turnieje brydżowe, zawody strzeleckie, piłkarskie i siatkarskie – to tylko część propozycji przygotowanych w ramach tegorocznej akcji „Lato w Mieście”. Zajęcia dla dzieci i młodzieży odbywać się będą w tarnowskich placówkach oświatowych i klubach sportowych.

Oprócz najpopularniejszych dyscyplin zaplanowano także treningi m.in. karate, kung-fu czy wspinaczki sportowej. Ponadto będzie można podszkolić swoje umiejętności gry w tenisa, szachy i brydża.

Interesującą ofertę przygotowały również Pałac Młodzieży (warsztaty rekreacyjno-sportowe) i Katolickie Centrum Kształcenia Młodzieży „Kana” (VIII Wakacyjna Akademia Kaneńska). Ponadto w ramach „Lata w mieście” zorganizowane zostaną półkolonie. Będzie ich w sumie 10, a udział w nich wezmą dzieci z tarnowskich szkół podstawowych i gimnazjalnych. – „Lato w mieście” to znakomita alternatywa dla uczniów, którzy wakacje spędzają w Tarnowie – zachęca zastępca prezydenta **Krzysztof Latała**.

Program kosztuje 368 tysięcy złotych. Szacuje się, że weźmie w nim udział ok. 38 tysięcy dzieci i młodzieży.

Piłka nożna

Zajęcia treningowe oraz zabawy z piłką nożną

każdy wtorek i czwartek sierpnia
godz. 18.00 – 19.30

Miejsce: boiska treningowe KS „ZKS Unia” Tarnów i Boisko piłkarskie przy Zespole Szkół Sportowych, ul. Zbylitowska 7 w Tarnowie

Organizator: KS „ZKS Unia” Tarnów, ul. Traugutta 5a, tel. 14 633 19 63

Piłka nożna – turnieje

4, 5, 6, 7, 8, 18, 19, 20, 21 i 22 sierpnia
godz. 10.00 – 11.30 – dzieci z szkoły podstawowej i młodsi

godz. 11.30 – 13.00 – dzieci i młodzież z gimnazjum i starsi

Miejsce: obiekty sportowe MKS „Tarnovia”

Organizator: Miejski Klub Sportowy „Tarnovia”, ul. Bandrowskiego 9, tel. 660 368 841

Trzydniowy Turniej piłkarski Żaków rocznik 2005 i młodsi + strefa umiejętności

11 – 14 sierpnia

godz. 10.00 – 13.00

Miejsce: obiekty sportowe MKS „Tarnovia”

Organizator: Miejski Klub Sportowy „Tarnovia”, ul. Bandrowskiego 9, tel. 660 368 841

Turniej piłki nożnej dla dzieci i młodzieży z szkół podstawowych i gimnazjalnych

6 sierpnia

godz. 10.00

Miejsce: obiekty sportowe KS „Błękitni”, ul. Piłsudskiego 32

Organizator: KS „Błękitni”, ul. Piłsudskiego 32, tel. 14 630 04 54

Futsal

Młodzieżowa Liga Letnia U-14 i U-16 U-18 o Puchar Prezydenta Miasta Tarnowa

1, 4, 5, 6, 7 i 8 sierpnia

godz. 10.00 – 16.00

Miejsce: obiekty sportowe „Orlik”, os. Zielone

Organizator: UKS GRABÓWKA, ul. Zagumnie 147, tel. 790 778 862

Puchar Młodzieżowej Ligii Letniej

18 – 22 sierpnia

godz. 10.00 – 15.00

Miejsce: obiekty sportowe „Orlik”, os. Zielone

Organizator: UKS GRABÓWKA, ul. Zagumnie 147, tel. 790 778 862

Letnia Akademia Futsal

25 – 29 sierpnia

godz. 9.00 – 13.30

Miejsce: obiekty sportowe miasta Tarnowa

Organizator: UKS Hesed Tarnów, ul. Mościckiego 12, tel. 609 663 654

Piłka ręczna

Turniej piłki ręcznej dziewcząt i chłopców szkół podstawowych

21 sierpnia

godz. 10.00 – 15.00

Miejsce: boisko sportowe Pałacu Młodzieży lub Hała Widowiskowo-Sportowa Pałacu Młodzieży, ul. Gumnicka

Organizator: Międzyszkolny Klub Sportowy „Pałac Młodzieży”, ul. J. Piłsudskiego 24, tel. 14 621 15 41

Koszykówka

Turniej koszykówki dziewcząt i chłopców szkół podstawowych

22 sierpnia

godz. 10.00 – 15.00

Miejsce: boisko sportowe Pałacu Młodzieży lub Hala Widowiskowo-Sportowa Pałacu Młodzieży, ul. Gumniska

Organizator: Międzyszkolny Klub Sportowy „Pałac Młodzieży”, ul. J. Piłsudskiego 24, tel. 14 621 15 41

Karate

Zajęcia karate

1 i 4 – 8 sierpnia
godz. 10.00 – 13.00

Miejsce: hala sportowa TOSiR, ul. Krupnicza 8a

Organizator: TOSiR, ul. Traugutta 5a, tel. 14 622 07 10

Kung Fu

Lato z Kung Fu

1 sierpnia
godz. 10.00 – 12.00

Miejsce: sala gimnastyczna III LO, ul. Brodzińskiego 6

Organizator: UKS Kung Fu Vo Thuat Thanh Quyen, H. Marusarz 132/3, tel. 501 523 353

Wspinaczka

Wspinaczka sportowa

4, 6, 11 i 13 sierpnia
godz. 10.00 – 13.00

Miejsce: Obiekty sportowe MKS „Tarnovia”

Organizator: Miejski Klub Sportowy „Tarnovia”, ul. Bandrowskiego 9, tel. 660 368 841

Wspinaczka sportowa

1 i 4 – 8 sierpnia
godz. 9.00 – 12.00

Miejsce: hala sportowa TOSiR, ul. Krupnicza 8a

Organizator: TOSiR, ul. Traugutta 5a, tel. 14 622 07 10

Piłka siatkowa

Turnieje Piłki siatkowej drużyn mieszanych dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych i OPEN do 18 lat

28 sierpnia – eliminacje
29 sierpnia – finały
godz. 9.00 – 14.00

Miejsce: hala sportowa TOSiR, ul. Krupnicza 8a

Organizator: TOSiR, ul. Traugutta 5a, tel. 14 622 07 10

Strzelectwo sportowe

Strzelectwo sportowe – zajęcia

4, 6, 11, 13, 18, 20, 25, 27 sierpnia
godz. 9.00 – 13.00

Miejsce: Strzelnica LOK w Tarnowie, ul. Krzyska 17A

Organizator: Tarnowski Klub Strzelecki LOK, ul. Krzyska 17A, tel. 14 621 87 21

Karting

Wakacyjne zajęcia kartingowe

11 – 15 sierpnia
godz. 12.00 – 15.00

Miejsce: Tor Kartingowy Speer Race, ul. Kochanowskiego 30, hala 6, teren Zakładów Mechanicznych

Organizator: Tarnowskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne „K-Team”, ul. Kochanowskiego 30, tel. 601 791 990

Pływanie

Pływalnia letnia za złotówkę

każdy wtorek sierpnia
godz. 10.00 – 19.00

Uwagi: uczniowie tarnowskich szkół za okazaniem ważnej legitymacji szkolnej

Miejsce: pływalnia letnia, Góra Św. Marcina oraz pływalnia letnia w Mościcach

Organizator: TOSiR, ul. Traugutta 5a, tel. 14 622 07 10

Pływalnia kryta Park Wodny za złotówkę

Każdy poniedziałek, środa i czwartek sierpnia

godz. 13.00 – 18.00

Uwagi: uczniowie tarnowskich szkół za okazaniem ważnej legitymacji szkolnej

Miejsce: Pływalnia kryta Park Wodny, ul. Piłsudskiego 30

Organizator: TOSiR, ul. Traugutta 5a, tel. 14 622 07 10

Brydż

Brydżowe lato w ciepłym mieście - MAKSymalne poniedziałki

4, 11, 18 i 25 sierpnia
godz. 16.30 – 17.15

Miejsce: Dom Studenta PWSZ, ul. Słowackiego 7

W okresie wakacyjnym można korzystać również z miejskich „Orlików”. Rezerwacji można dokonywać:

- ◆ boisko na os. Zielonym – bezpośrednio u animatorów na boisku. Orlik jest czynny siedem dni w tygodniu w godz. 13.00-21.00,
- ◆ boisko przy SP nr 5 – bezpośrednio u animatorów na boisku. W wakacje Orlik jest czynny od godzin popołudniowych do późnego wieczora. Dokładny harmonogram otwarcia boiska na cały miesiąc jest wywieszany na drzwiach wejściowych szkoły oraz na tablicy informacyjnej na samym boisku,
- ◆ boisko przy IV LO – bezpośrednio u animatorów na boisku. Orlik jest czynny siedem dni w tygodniu w godz. 10.00-22.00.

W okresie wakacji istnieje także możliwość korzystania z boiska ze sztuczną trawą przy Zespole Szkół Sportowych (ul. Zbylitowska 7), po uprzednim uzgodnieniu terminu z dyrektorką szkoły, tel. 14 633 15 17.

Europejskie trasy skrzyżują się w Tarnowie

Rowerem przez Małopolskę

Województwo Małopolskie rozpoczęło realizację programu „Budowa zintegrowanej sieci tras rowerowych”. Zgodnie z jego założeniami na terenie całego województwa ma powstać ponad tysiąc kilometrów ścieżek! Zostały zaplanowane tak, by stać się częściami europejskich tras rowerowych – biegnącej z zachodu na wschód EuroVelo4 oraz prowadzącej z północy na południe EuroVelo11. Koszt – podzielonego na II etapy – przedsięwzięcia to ponad 330 milionów złotych.

- Obie trasy będą się krzyżowały w Tarnowie – mówi nam **Roman Ciepela**, wicemarszałek województwa małopolskiego. – To ważne, bo nasze miasto zostanie zauważone na rowerowej mapie Europy. Poza tym daje to możliwości budowy lokalnych tras rowerowych, a przecież coraz częściej

traktujemy rower jako alternatywę dla samochodu czy komunikacji miejskiej, a także dobry sposób na rekreację i czynny wypoczynek.

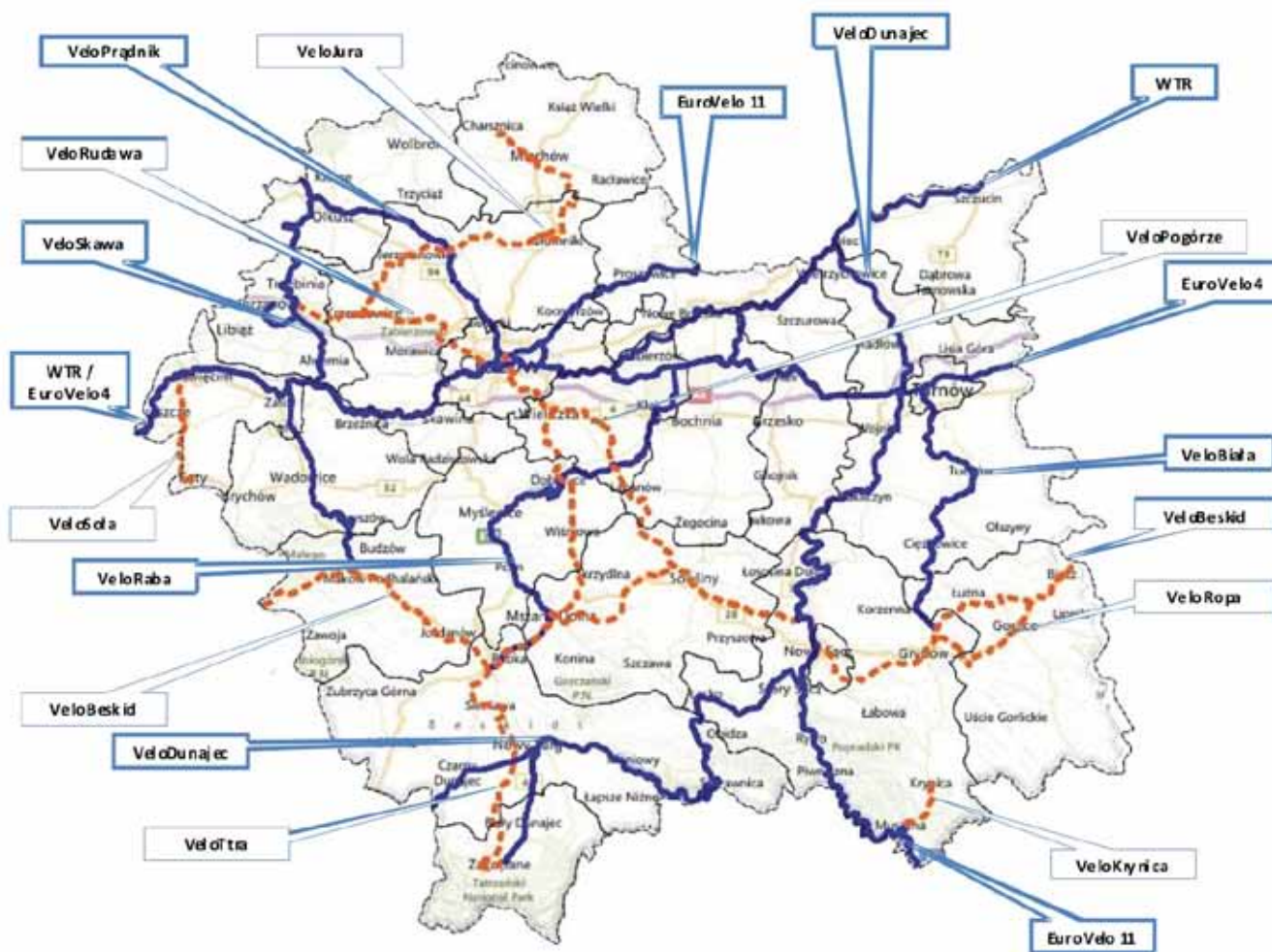
Zarząd Dróg Wojewódzkich, który w imieniu marszałka realizuje program, pod koniec czerwca ogłosił przetarg na realizację I etapu Budowy Zintegrowanej Sieci Tras Rowerowych. To oznacza, że po zakończeniu procedur, rozpocznie się budowa 185 kilometrów trasy, która stanie się częścią EuroVelo11 i 82 kilometrów EuroVelo4. Na terenie subregionu tarnowskiego powstanie około 60 kilometrów trasy z północy (od Tarnowa) na południe (południowa granica powiatu brzeskiego) oraz około 50 kilometrów ścieżek od styku granic gmin Rzeszawa, Brzesko i Szczurowa do wschodniej granicy województwa.

Dodatkowo, na północy regionu będzie budowana ścieżka rowerowa wzdłuż wałów Wisły. W subregionie tarnowskim ma

mieć około 50 kilometrów i będzie biegła od Szczurowej do Szczucina.

- Ścieżki rowerowe, które zamierzamy budować, będą przygotowane według europejskich standardów. Wzdłuż nich zostały zaplanowane parkingi i miejsca postojowe z całym zapleczem potrzebnym do bezpiecznego i wygodnego podróżowania na dwóch kółkach – podkreśla Roman Ciepela. – Turystyka rowerowa jest coraz popularniejsza. Chcemy tak zrealizować program, by podróżowanie po Małopolsce było atrakcyjne, a trasy przebiegały w pobliżu zabytków historycznych i atrakcji przyrodniczych, a tych w naszym regionie nie brakuje.

W II etapie realizacji programu w naszym subregionie przewidziano jeszcze budowę 80-kilometrowego odcinka trasy VeloDunajec, która ma prowadzić z okolic Zakliczyna do wałów na Wiśle w okolicy Wietrzychowic.

Mieszkańcy wybrali, prace trwają

Z końcem czerwca poznaliśmy wyniki głosowania w trzeciej edycji Budżetu Obywatelskiego. Mieszkańcy wybrali 15 zadań, które zostaną wpisane do budżetu miasta na 2015 rok. W magistracie już ruszają przygotowania do ich realizacji.

- Żeby zdążyć ze wszystkimi formalnościami, prace musimy zacząć jak najszybciej. Ważne jest, aby wszystkie procedury związane z budżetem obywatelskim zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami. Dotyczy to zarówno inwestycji, jak i projektów miękkich – mówi sekretarz miasta **Aleksandra Mizera**.

12 z 15 wybranych propozycji to zadania dotyczące miejskich szkół i przedszkoli. Jak podkreśla sekretarz miasta, z analizy wynika, że to one same zrealizują swoje projekty. Pieniądze na ten cel pochodzą z puli przeznaczonej na budżet obywatelski.

Jeden projekt, czyli „**Utworzenie czterech międzypokoleniowych centrów aktywności senioralnej - Centrum, Północ, Wschód, Mościce**”, realizowany będzie w trybie zlecenia dla organizacji pozarządowych. - W związku z tym będzie musiał być ujęty także w programie współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2015 r. przyjmowanym przez Radę Miejską. Następnie po złożeniu projektu budżetu miasta na przyszły rok ogłoszony zostanie na niego konkurs w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – wyjaśnia **Irena Stelmaszczuk-Nyczaj**, odpowiedzialna w Urzędzie Miasta za kontakt z organizacjami pozarządowymi.

Na pozostałe projekty środki zapisane będą w planach finansowych jednostek or-

ganizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa. Chodzi tutaj o dwa zadania - „**Remont i modernizację boiska sportowego do piłki nożnej na obiektach TOSiR przy ul. Wojska Polskiego**” oraz „**Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy ul. Śliwkowej**”.

Co dokładnie wybrali mieszkańcy?

Najwięcej głosów, bo aż 2500, oddano na zadanie „**Remont i modernizacja sali gimnastycznej w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1**”. Na drugim miejscu z 1286 głosami znalazł się projekt „**Modernizacja auli I LO**”, a na trzecim „**Bądź wsparciem w realizacji naszych pasji - modernizacja placu zabaw i świetlicy przy Przedszkolu Publicznym nr 20**” (1107 głosów).

Kolejne miejsca zajęły następujące propozycje:

- ◆ „**Utworzenie czterech międzypokoleniowych centrów aktywności senioralnej - Centrum, Północ, Wschód, Mościce**” (1055 głosów),
- ◆ „**Remont i modernizacja łazienek w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 4**” (1016 głosów),
- ◆ „**Modernizacja i utworzenie strefy aktywnego wypoczynku Sportowy**

ogród dla dzieci w wieku od 2 do 6 lat na terenie Przedszkola Publicznego nr 6” (989 głosów),

- ◆ „**Bezpiecznie poruszamy się przy Gimnazjum nr 4 - remont drogi wewnętrznej i pożarowej z wymianą bramy wjazdowej**” (964 głosy),
- ◆ „**Remont i modernizacja boiska sportowego do piłki nożnej na obiektach TOSiR przy ul. Wojska Polskiego**” (929 głosów),
- ◆ „**Utworzenie międzypokoleniowego mini-parku rekreacyjnego Od przedszkola do seniora**” przy Przedszkolu Publicznym nr 29 oraz kompleksowa wymiana wyposażenia i pomocy dydaktycznych w przedszkolu” (924 głosy),
- ◆ „**Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy ul. Śliwkowej**” (919 głosów),
- ◆ „**Remont infrastruktury Szkoły Podstawowej nr 9**” (919 głosów),
- ◆ „**Rozbudowa i modernizacja monitoringu oraz odnowienie pomieszczeń w Szkole Podstawowej nr 15**” (855 głosów),
- ◆ „**Remont nawierzchni boisk bitumicznych w Zespole Szkół Sportowych wraz z wykonaniem oświetlenia boiska ze sztuczną trawą**” (790 głosów),
- ◆ „**Remont nawierzchni placów i chodników przy Szkole Podstawowej nr 8**” (771),
- ◆ „**Wykonanie boisk do piłki ręcznej, koszykowej i siatkowej o nawierzchni poliuretanowej wraz z wyposażeniem i remontem ogrodzenia przy Zespole Szkół Ogólnokształcących**

II wakacyjny konkurs „Tu... Kocham Tarnów”

Do wygrania cenne nagrody o łącznej wartości 6 tys. zł!

Trwa II edycja miejskiego konkursu na promocyjne udokumentowanie wakacyjnego pobytu. Jedynym warunkiem uczestnictwa jest ujęcie w nadsyłanych pracach (zdjęciach lub filmiku) akcentu związanego z Tarnowem. Własnoręcznie wykonany herb miasta, koszulka z tarnowskim akcentem, napis TARNÓW w dowolnej technice czy każda inna „tarnowska” marka” mile widziane. Prace prosimy nadsyłać drogą elektroniczną na adres **konkurs@umt.tarnow.pl**

Konkurs trwa do 19 września 2014 r. Szczegóły w regulaminie na stronie www.tarnow.pl.

Zapraszamy do wakacyjnej zabawy z „Kocham Tarnów” w tle!

Prymusi Tarnowa 2014

51 uczniów tarnowskich szkół otrzymało zaszczytny tytuł „Prymus Tarnowa”. Uroczysta impreza z udziałem licznie zaproszonych, zacnych gości, uczniów i przedstawicieli szkół, odbyła się w tarnowskim teatrze. – *To była wielka przyjemność i satysfakcja spotkać w jednym miejscu tak znakomite grono uczniów* – mówi zastępca prezydenta Tarnowa **Krystyna Latała**.

Honorowanie najlepszych uczniów tytułem „Prymus Tarnowa” tradycyjnie ma miejsce podczas miejskiego zakończenia roku szkolnego. – *To impreza, która odbywa się od 2008 roku* – mówi dyrektor Wydziału Edukacji UMT **Bogumiła Porębska**. – *Warto podkreślić, że to szkoły wybierają swojego najlepszego ucznia - prymusa. Taki uczeń w danej szkole może być tylko jeden.*

Na uroczystość zapraszani są m.in. parlamentarzyści, przedstawiciele władz wojewódzkich i miejskich, kuratorium, przedsiębiorców, związków zawodowych, kurii, szkół wyższych, stowarzyszeń oświatowych, radni, dyrektorzy szkół i placówek kultury, rodzice prymusów.

Tytuł Prymusa Tarnowa 2014 otrzymali:

Szkoły Podstawowe

Piotr Czarnik – Szkoła Podstawowa nr 1 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5
 Dominika Zelek – Szkoła Podstawowa nr 2
 Julia Świętochowska – Szkoła Podstawowa nr 3
 Michalina Kasprzyk – Szkoła Podstawowa nr 5
 Emilia Baradziej – Szkoła Podstawowa nr 8
 Oliwia Kusek – Szkoła Podstawowa nr 9
 Agata Migdał – Szkoła Podstawowa nr 10
 Filip Stasior – Szkoła Podstawowa Integracyjna nr 11
 Zuzanna Stachura – Szkoła Podstawowa nr 14
 Izabela Mruk – Szkoła Podstawowa nr 15
 Filip Konieczny – Szkoła Podstawowa nr 17 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1
 Rafał Pyzik – Szkoła Podstawowa nr 18
 Mikołaj Buryło – Szkoła Podstawowa nr 20 z Klasami Sportowymi

Katarzyna Kaczak – Szkoła Podstawowa nr 23 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 4
 Jakub Kołpa – Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I Stopnia w Zespole Szkół Muzycznych

Gimnazja

Patrycja Kara – Gimnazjum nr 1 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5
 Maria Petelicka – Gimnazjum nr 2
 Wiktoria Sadlik – Gimnazjum nr 4
 Kinga Stachura – Gimnazjum nr 6
 Kamil Musiał – Gimnazjum nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi
 Dominik Wardała – Gimnazjum nr 8 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 4
 Artur Kowalczyk – Gimnazjum nr 9 z Klasami Sportowym w Zespole Szkół Sportowych
 Michał Wójcik – Gimnazjum nr 10 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1
 Aleksandra Siepak – Gimnazjum nr 11

Jakub Węgrecki – Gimnazjum Dwujęzyczne w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2
 Bartłomiej Bańdur – Gimnazjum Specjalne dla Niesłyszących i Słabo Słyszących w Zespole Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących

Aleksandra Piekarska – Ogólnokształcąca Szkoła Muzycznej II Stopnia w Zespole Szkół Muzycznych
 Magdalena Krawczyk – Ogólnokształcąca Szkoła Sztuk Pięknych w Zespole Szkół Plastycznych

Ponadgimnazjalne

Katarzyna Wadycka – I Liceum Ogólnokształcące
 Mateusz Wytrwał – II Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2
 Jakub Merchut – III Liceum Ogólnokształcące
 Michał Łuszczuk – IV Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1

Rok szkolny lada chwila... Podręcznikowe ABC

O zmianach na rynku podręczników rozmawiamy z zastępcą przewodniczącego Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży Urszulą Augustyn.

Pani Poseł, dlaczego jeden podręcznik dla uczniów klas I-III to dobry pomysł?

To mniejsze koszty wyprawki szkolnej dla rodziców, natomiast dla uczniów – lżejsze tornistry. Wysyłanie pociech do szkoły wiąże się z dużymi kosztami. Zwłaszcza, jeśli w rodzinie jest kilkoro dzieci. Podręczniki często się zmieniają i trzeba każdorazowo kupować nowe zestawy książek. To wydatek rzędu nawet kilkuset złotych. Nowy elementarz służyć będzie do nauki

języka polskiego, matematyki, przyrody i edukacji społecznej. Zostawimy szkołom wolny wybór, ci którzy nie będą chcieli korzystać z bezpłatnego podręcznika będą mogli dalej posługiwać się komercyjnymi książkami, ale wtedy samorząd musi liczyć się z kosztami.

Czy to nie jest zwykłe przerzucanie kosztów z rodziców na budżet państwa, a w ostatecznym rozrachunku za podręczniki dla dzieci będziemy płacić wszyscy?

Podręczniki na rynku są po prostu zbyt drogie. Rodzice wydają na ten cel bli-

Angelika Filipowska – V Liceum Ogólnokształcące

Krystian Kamil Bartkowiak – VI Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 4

Natalia Motyka – VII Liceum Ogólnokształcące

Faustyna Nadolska – XIV Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych

Kamila Kijak – XVI Liceum Ogólnokształcące Katarzyna Janczak – Liceum Plastyczne w Zespole Szkół Plastycznych

Dominik Masłoń – XX Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi

Ewa Sobarnia – Ogólnokształcząca Szkoła Muzyczna II Stopnia w Zespole Szkół Muzycznych

Szymon Judasz – Technikum nr 1 w Zespole Szkół Technicznych

Krzysztof Pomykacz – Technikum nr 2 w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego

Aneta Janik – Technikum nr 3 w Zespole Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych

Michał Kupiec – Technikum nr 4 w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych

Tomasz Noga – Technikum nr 5 w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych

Agnieszka Oszust – Technikum nr 6 w Zespole Szkół Techniczno-Zawodowych

Daniel Kusek – Technikum nr 7 w Zespole Szkół Budowlanych

Aneta Jędrzejowska – Technikum nr 9 w Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych

Marlena Zielińska – Technikum nr 11

Wojciech Lisak – Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1 w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego

Kinga Dudek – Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 3 w Zespole Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych

Angelika Nowak – Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 4 w Zespole Szkół Techniczno-Zawodowych

Adrian Usarz – Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 5 w Zespole Szkół Budowlanych.

sko 140 milionów złotych. Tymczasem wyprodukowanie podręcznika dla 500 tysięcy pierwszoklasistów nie powinno kosztować więcej niż 10 milionów złotych. Jak widać, Ministerstwo Edukacji zrobi to kilkanaście razy taniej, a elementarz będzie służył uczniom nie tylko jednego rocznika, jak to dotychczas ma miejsce, ale trzem kolejnym. Pamiętajmy również, że wydatki na rzeczy takie jak podręczniki uderzają w najbiedniejszych. W kieszeni rodziców zostanie w tym roku ponad 100 milionów złotych. W 2020 roku, kiedy zmiany obejmą szersze grono uczniów będzie to już 700 milionów.

Jak będzie wyglądała realizacja tego pomysłu?

Zgodnie z planami rządu, pierwszy bezpłatny podręcznik dostaną tegorocznymi pierwszoklasiści (plus pieniądze na ćwiczenia i książki do nauki języka obcego).

Za rok otrzymają go uczniowie klas drugich, a w 2016 - klas trzecich. Od przyszłego roku szkolnego przekażemy także pieniądze na komplety podręczników dla klas IV szkół podstawowych i klas I gimnazjów. W ten sposób od 2017 roku, wszystkie podręczniki dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów będą bezpłatne.

Więc kto w zasadzie będzie właścicielem tego podręcznika?

Biblioteki szkolne, które będą wypożyczać książki uczniom. Trzeba będzie przypomnieć dzieciom zasadę, która dla mojego pokolenia była święta - ze książki się szanuje! Mają służyć także młodszym koleżankom i kolegom.

Jakich innych zmian można się spodziewać na rynku podręczników?

Przede wszystkim od przyszłego roku szkolnego będą bezpłatnie dostępne e-podręczniki do wszystkich przedmiotów. To kolejne udogodnienie dla nauczycieli, rodziców i uczniów.

Zmieni się też sposób wyboru podręcznika. Decyzje będzie podejmował nie jednoosobowo nauczyciel, tylko zespół nauczycieli i będzie ona opiniowana przez Radę Rodziców. Kolejna ważna zmiana dotyczy popularnego obecnie pakietowania podręczników i innych materiałów. To kosztowne dla rodziców rozwiązanie, razem z książkami muszą kupić często dodatkowe pomoce dydaktyczne puzzle, przybory plastyczne czy kalendarze. Po wejściu w życie nowych przepisów wydawcy nie będą mogli łączyć sprzedaży podręczników z innymi dodatkowymi materiałami. Każdą książkę będzie można kupić oddzielnie, bez konieczności zaopatrywania się w nie zawsze potrzebne materiały dodatkowe.

Młodzi i zdolni

Weronika GŁOWACZ

Uczennica klasy IIF w Gimnazjum nr 2. Ma 15 lat. Jej pasje to muzyka, teatr i poezja.

W trzeciej klasie szkoły podstawowej podjęła wyzwanie i zdała egzaminy wstępne do szkoły muzycznej. – Cieszę się, bo mimo, iż szkoła wymagała bardzo dużo wysiłku i pracy doprowadziłam naukę do końca – mówi **Weronika**.

Jej drugą wielką pasją jest aktorstwo. Kilka lat temu dołączyła do Fanklubu Cichociemni. Przyciągnęło ją tam zamiłowanie do historii, przede wszystkim II wojny światowej oraz fascynacja ulubio-

nym serialem „Czas Honoru”. Rok temu, a dokładnie w wakacje, dzięki fanklubowi, a przede wszystkim jego założycielce - Ani, miała okazję gościć na planie serialu „Czas Honoru”. Spędziła tam dwa cudowne dni.

Doświadczenia, jakie zdobyła w czasie swojej wizyty na planie serialu, przydały jej się kilka miesięcy później. Dostała wówczas szansę zagrania w filmie dokumentalnym, kręconym w Tarnowie i okolicach.

Bartłomiej BAŃDUR, Aneta TADEL, Klaudia ŁĄCZAK

To uczniowie Zespołu Szkół dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących, prawdziwi pasjonaci w dziedzinie nauki i sztuki.

W grupie gimnazjalistów wyróżnia się **Bartłomiej Bańdur**, tegoroczny zwycięzca konkursu historycznego, który odbył się

w Warszawie. Bartek oprócz historii interesuje się także kolejnictwem oraz fotografią. Zdjęcia lubi robić także kolega Bartka z klasy, **Kamil Rzeszuto**, który w tej dziedzinie ma wiele sukcesów. Prace zarówno Bartka jak i Kamila prezentowane były m.in. na wystawie „Tarnów w obiektywie” i podziwiane przez mieszkańców naszego miasta w szkole oraz w Bibliotece Miejskiej.

Aktorstwo to prawdziwa pasja **Anety Tadel** z kl. I Technikum, która na swoim koncie ma już wiele ciekawych ról, m.in. Julii z dramatu Szekspira czy też Kopciuszka. Już niebawem Aneta wcieli się w rolę Podstoliny z dramatu „Zemsta”, nad którym pracują nasi uczniowie i nauczyciele.

Zdolności naukowe, a zwłaszcza talent do nauki j. angielskiego przejawia **Klaudia Łączak**, uczestniczka wielu olimpiad i konkursów ogólnopolskich dla uczniów nieśłyszących z j. angielskiego i j. polskiego.

Szymon LATOCHA

Uczeń klasy III Liceum Plastycznego w Tarnowie. – *Cechą charakteryzującą malarstwo Szymona jest widoczne skupienie się na typowo malarskim języku środków wyrazu. Obrazy buduje za pośrednictwem swobodnej plamy, która zachowuje z reguły dynamikę gestu nakładającego ją pędzla i ręki, a nieodłączny od malarstwa kolor jest mieszany, różnicowany w zależności od motywu* – mówi **Łukasz Wojtanowski**, nauczyciel rysunku i malarstwa w ZSP w Tarnowie. – *Szymon wykazuje się dużą samodzielnością, malarskie budowanie przedstawienia jest u niego instynktowne, leży w jego wrażliwości plastycznej, co owocuje wieloma pracami szkolnymi, jak i – co bardzo ważne – pracami domowymi, wykonywanymi z własnej motywacji.*

Znaczna świadomość malarskiego warsztatu, pracowitość, motywacja do podejmowania plastycznych wyzwań, mierzenia

swoich sił w ogólnopolskich konkursach plastycznych, przyczyniły się z pewnością do sukcesu Szymona Latochy w regionalnym etapie przeglądu z rysunku, malarstwa i rzeźby, który w bieżącym roku szkolnym odbywał się w ZSP w Krakowie.

Szymon, reprezentujący Tarnów w dziedzinie malarstwa, zakwalifikował się do trzeciego, ogólnopolskiego etapu przeglądu Centrum Edukacji Artystycznej. – *Pozostaje tylko życzyć mu dalszych sukcesów plastycznych i przede wszystkim niesłabnącej pasji do rozwijania swoich umiejętności, podejmowania i odkrywania nowych wyzwań jakie daje mierzenie się z językiem plastycznych środków wyrazu* – podsumowuje **Łukasz Wojtanowski**.

Młodzież z Ukrainy w Tarnowie

Na zaproszenie Tarnowskiej Fundacji Dobrosąsiedzkiej Współpracy i Centrum Kształcenia i Wychowania OHP, do Tarnowa przybyła grupa młodzieży z Ukrainy. Goście przez dwa tygodnie realizowali projekt „A źródło wciąż bije” – autentyczne korzenie polskości - współfinansowany przez Program Operacyjny Fundusz Inicjatyw Obywatelskich i Urząd Miasta Tarnowa.

W projekcie wzięło udział 45 osób – dziewczęta i chłopcy do osiemnastego

roku życia oraz 4 osoby dorosłe. To osoby z rodzin o polskich korzeniach. – *To nie tylko ludzie, którzy mają polskie pochodzenie, ale również wszyscy zainteresowani polską tematyką, którzy pragną odrodzenia wiary, kultury, języka polskiego, studiowania historii polskiego narodu. I w myśl oczekiwaniom chcemy służyć pomocą, dlatego co roku staramy się zapraszać i gościmy blisko 50 osobowa grupę z Białej Cerkwi i Kijowa* – mówi dyrektor CKIW OHP **Antoni Góral**.

Znaczna część działań projektu była skupiona wokół edukacji regionalnej i patriotycznej realizowanej poprzez spacer po Tarnowie, zwiedzanie Muzeum Miejskiego w Ratuszu i Etnograficznego, zwiedzanie ruin zamku na Górze św. Marcina. – *Dla odrobiny uśmiechu i radości wśród uczestników kolonii letniej, młodzieży pochodzenia polskiego warto podjąć trud zorganizowania takiego przedsięwzięcia* – dodaje dyrektor Góral.

Świętowały rodziny zastępcze

Z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował spotkanie integracyjne dla rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Tarnowa. To część projektu „Jaki kolor serca masz...? Czy możesz mi je dać?” współfinansowanego ze środków Fundacji Ernst&Young.

- Chcieliśmy w ten sposób szczególnie podziękować za poświęcenie i trud jaki te rodziny wkładają każdego dnia w wychowanie dzieci pokrzywdzonych przez los, natomiast dzieciom pragniemy ofiarować mnóstwo uśmiechu – mówi dyrektor MOPS Dorota Krakowska.

Obecnie na terenie Tarnowa funkcjonuje 98 rodzin zastępczych, w których wychowuje się dzieci 139 dzieci w wieku od 0 do 25 roku życia.

Spotkanie już po raz drugi odbyło się, dzięki uprzejmości właścicieli, w Kwarzar Bowling Club, a zorganizowane zostało we współpracy MOPS ze Stowarzysze-

niem Rodzin Katolickich Diecezji Tarnowskiej. Było poprzedzone ciekawą kampanią informacyjną obejmującą m.in. wystawę fotografii autorstwa **Artura Gawle** na tarnowskim Rynku.

- Mamy nadzieję, że dzięki kampanii na rzecz promocji rodzicielstwa zastępczego

wzrośnie świadomość lokalnego społeczeństwa dotycząca opieki zastępczej, co wymiernie wpłynie na poprawę jakości funkcjonowania rodzin zastępczych w naszym środowisku lokalnym jak i przyczyni się do powstawania nowych rodzin podejmujących się tej niezwykle ważnej roli – dodaje dyrektor Krakowska.

MOPS wyróżniony

Tarnowski Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie po raz drugi został laureatem Małopolskiego Konkursu „Przeciw przemocy”. Kapituła konkursu nagrodziła Tarnów za zakrojoną na szeroką skalę kampanię społeczną na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W czerwcu rozstrzygnięto V Małopolski Konkurs „Przeciw przemocy” na najlepsze działania interdyscyplinarne prowadzone na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na szczeblu powiatowym i gminnym. Celem konkursu była promocja działań interdyscyplinarnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Uroczystość wręczenia odbyła się podczas XII Wojewódzkiej Konferencji pt. „Zauważ mnie. Ja tutaj jestem! Specjalistyczne wsparcie dzieci uwikłanych w przemoc”, współorganizowanej przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie oraz Komendę Wojewódzkiej Policji w Krakowie.

Karta Tarnowskiej Rodziny doceniona

Tarnów otrzymał podziękowania od Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego i Pierwszej Damy Anny Komorowskiej za wprowadzenie Karty Tarnowskiej Rodziny.

W nadesłanym dyplomie prezydent wraz z małżonką dziękują za tę tarnowską inicjatywę, która jest wyrazem troski o dobro rodzin wielodzietnych i wrażliwości na ich potrzeby oraz za włączenie się w budowanie dobrego klimatu dla rodzin w Polsce.

-To duże wyróżnienie i satysfakcja zarówno dla pracowników Wydziału Polityki Społecznej, którzy realizują Program Karta Tarnowskiej Rodziny, jak również dla czterdziestu Partnerów programu, z którymi w tym zakresie współpracujemy – mówi dyrektor Wydziału Polityki Społecznej **Magdalena Osiak**.

Karta Tarnowskiej Rodziny została wprowadzona w sierpniu 2012 r. Początkowo mogły z niej korzystać rodziny, które posiadały co najmniej czworo dzieci, teraz dostępna jest także dla rodzin 3+. Uprawnia do korzystania z wielu ulg, które obo-

wiążują w instytucjach miejskich (komunikacja miejska, muzea, teatr, kina, ośrodki sportowe czy ośrodki kultury), jak również w podmiotach prywatnych (m.in. księgarnie, szkoły językowe, apteki, podmioty lecznicze, sklepy wielobranżowe i restauracje).

Do tej pory w Tarnowie wydanych zostało 1730 kart dla 332 rodzin. Więcej na ten temat można przeczytać pod adresem <http://www.tarnow.pl/Miasto/Mieszkanicy/Karta-Tarnowskiej-Rodziny>.

Psychologia na trawie z dużym powodzeniem

„Śniadania i podwieczorki na trawie z psychologią” zakończone. Projekt Stowarzyszenia „Kropla Słońca” – plenerowych warsztatów psychologicznych pod patronatem prezydenta cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem.

- Były m.in. zajęcia z komunikacji interpersonalnej z elementami arteterapii, dając uczestnikom możliwość wglądu w to jak postrzegają i odbierają świat, jak bardzo różnorodni jesteśmy i... że, jeśli nawet tej odrębności i inności drugiego człowieka nie jesteśmy w stanie pokochać, to przynajmniej dajmy mu do tego prawo. Pracowaliśmy nad umiejętnością ujawniania swoich intencji, informowaniem o swoich uczuciach i granicach, których nie chcemy, by przekraczano, skutecznym zadawaniem pytań i ... słuchaniem odpowiedzi. W atmosferze tajemniczego i tchnącego historią lamusa w ogrodzie Muzeum Etnograficznego uczestnicy mieli okazję zagłębić się w siebie, poddać rzeczywistości i swoje w niej funkcjonowanie refleksji – relacjonuje prezes Stowarzyszenia **Weronika Wrzesińska**.

Uczestnicy dopisali, a piknikowa, luźna atmosfera sprzyjała zarówno integracji jak i pracy nad sobą. - *Przy cieście, ciasteczkach, słonych paluszkach, sokach, na kocach, zgromadzeni wokół ogniska, otoczeni przez wozu cygańskiego taboru czuli-*

śmy się jedną tarnowską rodziną. I było nam z tym miło, i życzliwie i dobrze – dodaje prezes Wrzesińska.

Dodajmy, że warsztaty na świeżym powietrzu wzbudziły duże zainteresowanie odwiedzających Muzeum Etnograficzne. Mieszkańcy i turyści przystawali, dopytywali się, co to za akcja, przysiadali na krzesłach, kocach, żeby posłuchać przez chwilę jak mądrze pracować nad samym sobą.

„Śniadania i podwieczorki na trawie z psychologią” odbyły się w ramach tegorocznych Zdażeń, czyli Święta Miasta”.

Weź udział w konkursie fotograficznym

Wystartowała kolejna edycja Konkursu Fotograficznego „Wakacyjna Przyroda”. Jak co roku ma on charakter otwarty i przeznaczony jest dla wszystkich pasjonatów fotografii.

Do konkursu można zgłaszać fotografie o tematyce przyrodniczej (w tym również krajobrazy), wykonane na terenie Tarnowa i w najbliższej okolicy. Oceniane będą zdjęcia zarówno czarno-białe, jak i kolorowe. Warunek jest taki, że muszą być wykonane w okresie od lipca do września. Co ważne, każdy uczestnik może złożyć tylko jedno zdjęcie.

Prace będą przyjmowane do 30 września 2014 roku w Wydziale Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Tarnowa przy ul. Nowej 4, tel. 14 68 82 872. Mogą być również przesyłane pocztą z dopiskiem „Konkurs fotograficzny – Wakacyjna Przyroda” na adres: Urząd Miasta Tarnowa, ul. Mickiewicza 2, 33-100 Tarnów.

Zdjęcie zesłorocznego laureata konkursu. Praca „Głębia tajemniczości” Patrycji Mikrut

Zgłaszane zdjęcia nie powinny być wcześniej publikowane. Udział w konkursie oznacza zgodę na ich wykorzystanie, m.in. poprzez prezentację na wystawie pokonkursowej.

Dla autorów najlepszych prac przewidziano nagrody, a każdy uczestnik otrzyma dyplom i drobny upominek. Organizatorem konkursu jest Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Tarnowa.

Szczegółowe informacje dotyczące konkursu zamieszczone są w regulaminie, który znajduje się pod adresem www.tarnow.pl/index.php/pol/Miasto/Aktualnosci-tarnowskie/Wez-udzial-w-konkursie-fotograficznym.

Szukali kwiatu paproci

Terenowa gra rodzinna na podstawie podań słowiańskich zgromadziła tłumy zainteresowa-

nych. W poszukiwaniach kwiatu paproci udział wzięło aż sześćdziesiąt kilkunastu osobowych drużyn.

- *Jest tylko jedna noc w roku, podczas której można sobie zapewnić szczęście i bogactwo na całe życie. To noc świętego Jana, Sobótka. Dlatego z takim zaangażowaniem szukaliśmy kwiatu paproci – mówi Pani Zofia, która w grę terenową zaangażowała swoich znajomych.*

Znalezienie kwiatu nie było jednak łatwe. - *Strzegły go bowiem rusalki, utopce i inne niezwykle istoty, które zagościły w Parku Strzeleckim – mówi współorganizator gry i zarazem dyrektor wydziału kultury UMT Marcin Sobczyk.*

Drużyny, które wykonały wszystkie zadania w grze, w nagrodę, otrzymały sadzonki kwiatu paproci oraz specjalny certyfikat ich autentyczności.

Hierarchia postępowania z odpadami... cz.4

INNE PROCESY ODZYSKU

To już przedostatnia część naszego cyklu artykułów na temat hierarchii postępowania z odpadami, w której przedstawimy jeden z procesów odzysku.

Odzysk to wszelkie działania polegające na wykorzystaniu w całości lub w części odpadów lub działania prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii. Działania te jednak nie mogą być zagrożeniem dla życia, zdrowia ludzi czy otaczającego nas środowiska. Pojęcie odzysku jest szersze od pojęcia recyklingu, obejmuje między innymi proces spalania odpadów. Nie mówimy tu jednak o spalaniu w paleniskach przy domowych, czego nie wolno nam robić pod żadnym pozorem. Ponieważ jest to śmiertelne zagrożenie!

Spalanie odpadów może odbywać się tylko i wyłącznie w specjalistycznych instalacjach. Unia Europejska nakłada na kraje członkowskie obowiązek ograniczenia ilości oddawanych odpadów na składowiska odpadów komunalnych. Termiczne metody są najbardziej radykalnymi metodami pod względem redukcji objętości odpadów. UE dyrektywą określa wartości dopuszczalnych stężeń dla spalania odpadów komunalnych, niebezpiecznych i szpitalnych. Również Rozporządzenie Ministra Środowiska wprowadza podobne do Dyrektywy za-

sady w zakresie termicznego przekształcania odpadów. Dlatego koszty inwestycyjne spalarni są bardzo wysokie i wynoszą od kilkudziesięciu do kilkuset milionów złotych. Jednak tylko takie instalacje pozwalają znacząco zmniejszyć ilość odpadów, kierowanych na składowiska, bo objętościowo aż 80-90% a wagowo 40-60%. Dodatkowo w wyniku tego procesu odzyskuje się energię cieplną, którą można wykorzystać do ogrzewania osiedli lub przetwarzać na energię elektryczną. Spalarnie ograniczają również ilość odpadów organicznych trafiających na składowiska, które w znaczący sposób wpływają na zwiększenie efektu cieplarnianego. Spalanie odpadów zabezpieczają także środowisko przed niekontrolowanym przedostawaniem się toksycznych substancji do ziemi, wód gruntowych, rzek itp.

Wydaje się, że spalarnie to temat obecnych czasów, jednak już wiele lat temu powstawały pierwsze instalacje tego typu. Pierwsza spalarnia odpadów uruchomiona została w 1870 roku w Anglii w mieście Paddington. Początki były trudne ponieważ okazało się, że odpady trafiające do spalarni są zbyt wilgotne aby mogły być spalone. Prób jednak nie przerywano. Na przełomie wieków instalacji było już ponad 200.

W Polsce pierwszą spalarnię odpadów wybudowano w 1912 roku i miało to miejsce

w Warszawie, jednak podczas wojny została zniszczona. Kolejna powstała w 1927 roku, na poznańskim Szelażu. W tamtym okresie była to najnowocześniejsza spalarnia na świecie. Spalarnia posiadała specjalne filtry oraz wentylatory a ostatecznym produktem był żużel, który wykorzystywany był do masy bitumicznej. Spalarnia ta pracowała do roku 1957.

W obecnych czasach instalacje termicznego przekształcania odpadów wyglądają zupełnie inaczej. Nie tylko muszą spełniać wysoce rygorystyczne normy ale również zachwycają nierzadko architekturą. I tak np. spalarnia odpadów w Wiedniu często jest obiektem zainteresowań turystów, którzy chętnie robią sobie na jej tle pamiątkowe zdjęcia. Niektórzy twierdzą, że wygląda bajkowo. Zakład składa się z dwóch części, pierwsza to wspomniana spalarnia a druga to elektrociepłownia. Produkują się tu energię cieplną i elektryczną. A ilość wytworzonej energii trafia do ponad 60 tys. mieszkań w Wiedniu. Podczas procesu odzyskiwany jest metal a popiół wykorzystywany jest przy wzmacnianiu skarp i nasypów. Spaliny oczywiście są oczyszczane w specjalistycznych filtrach, których sprawność wg producenta wynosi powyżej 95%.

Reasumując instalacje termicznego przekształcania odpadów, mimo swoich wysokich kosztów, posiadają wiele zalet. Najważniejsza zaleta to mniejsza ilość składowisk odpadów zarówno legalnych, jak i dzikich. Odzyskuje się energię w postaci ciepła czy energii elektrycznej, co pozwala zmniejszyć wykorzystywanie konwencjonalnych źródeł energii. Powstające popioły i żużle w wyniku spalania mogą być wykorzystywane w budownictwie. Dzięki temu oszczędzane są surowce naturalne.

Artykuł przygotowany w ramach projektu pn „Opracowanie kompleksowego planu gospodarki odpadami dla subregionu tarnowskiego” realizowanego przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej przyznanych w ramach konkursu dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego oraz zrzeczeń jednostek samorządu terytorialnego na działania wspierające podnoszenie dostępności, jakości i efektywności usług publicznych ogłoszonego przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013.

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Seniorzy na czasie

Stowarzyszenie „Senior Na Czasie” zaprasza mieszkańców miasta w wieku 60+ do udziału w bezpłatnych warsztatach edukacji zdrowotnej w ramach projektu „Małopolska Szkoła dla Seniora” realizowanego przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego. Zajęcia - Nordic Walking *Spacerem po zdrowie* – odbywają się w każdą sobotę - zbiórka o godzinie 9.00 przy parkingu kościoła bł. Karoliny w Tarnowie, następnie kierujemy się ku Laskowi Lipie. Zajęcia poprawią kondycję zdrowotną i samopoczucie uczestników. Osobom, które nie dysponują własnym sprzętem mogą do bezpłatnie wypożyczyć na zajęcia (ich ilość jest ograniczona).

Już od września seniorzy będą mogli uczestniczyć w nowych warsztatach:

For Seniors Only – warsztaty z podstaw języka angielskiego prowadzone przez wykwalifikowanego lektora. Na zajęciach można się nauczyć zasad angielskiej wymowy oraz znaczeń podstawowych słów i zwrotów.

Z Tabletem na Ty – warsztaty dot. nowych technologii z wykorzystaniem tabletu, podczas których można wypróbować komunikację mobilną, przeglądać elektroniczną prasę czy też zapoznać się z bezpłatnymi aplikacjami dostępnymi w sklepie Google Play. Jeśli czas warsztatów będzie niewystarczający na zgłębianie wiedzy, istnieje możliwość wypożyczenia tabletu do domu w celu doskonalenia swoich umiejętności.

Giercownia – to pomysł na aktywne i konstruktywne zagospodarowanie wolnego czasu przy nowoczesnych grach planszowych. Podczas zajęć można będzie spróbować swoich sił w grach rodzinnych, rozrywkowych ale również strategicznych i logicznych. Rozrywka i uśmiech – gwarantowane!

Warsztaty (z wyłączeniem zajęć Nordic Walking) będą odbywały się w siedzibie „Klubu Seniora – Kolorowa Jesień” (budynek Przedszkola Publicznego Nr 32 w Tarnowie, ul. Długa 23a).

Szczegółowe informacje o terminach zajęć oraz miejscach spotkań można uzyskać pod numerem telefonu oraz na stronie internetowej: 516 805 982 / www.senior.org.pl.

W świat z Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów

To najstarsze w Polsce stowarzyszenie emeryckie. Do jego tarnowskiego oddziału natomiast należy blisko 4 tysiące osób z terenu byłego województwa tarnowskiego.

- W ramach prowadzonej działalności organizujemy spotkania integracyjne, wycieczki krajowe i zagraniczne, a najbardziej potrzebujący otrzymują żywność i zasiłki – mówi **Józef Topor**, przewodniczący zarządu tej organizacji. Raz w miesiącu do dyspozycji członków związku jest również radca prawny, który udziela bezpłatnych porad.

Zapisy i informacje: w biurze zarządu przy ul. Piłsudskiego 24 w dniach poniedziałek – czwartek, od 9:00 do 13:00, telefon: 14 622 06 34.

W sierpniu stowarzyszenie planuje:

4-8 sierpnia, wycieczka do Bawarii (lista zamknięta)

11 sierpnia, wycieczka do Solca (kąpiele termalne)

13 sierpnia, wycieczka do Kopalni Węgla Kamiennego Muzeum „Guido” w Zabrze i Wadowic – Muzeum Jana Pawła II

18 sierpnia, wycieczka do Vrbova na Słowacji (kąpiele termalne)

20-22 sierpnia, wycieczka: Św Lipka – Reszel – Gierloz – Giżycko – Kętrzyn

27 sierpnia – piknik „Lato w mieście” – kemping „Pod Jabłoniami”

Miejsce dla seniora – trwa konkurs

Jeszcze do 14 sierpnia można zgłaszać kandydatury do II edycji konkursu „Miejsce przyjazne seniorom”. - *Szukamy najbardziej przyjaznych firm, instytucji i urzędów. Przyjaznych to znaczy takich, które dysponują wachlarzem usług i świadczeń odpowiadającym potrzebom osób starszych – mówi sekretarz miasta Aleksandra Mizera, nadzorująca w Urzędzie Miasta pion polityki społecznej.*

Do konkursu mogą przystąpić m.in. urzędy administracji publicznej, organizacje pozarządowe, firmy oraz inne podmioty prowadzące działalność prosenioralną.

Laureaci zostaną uhonorowani certyfikatem „Miejsce przyjazne Seniorom”, który zostanie wręczony podczas uroczystej gali organizowanej z okazji Dnia Tarnowskiego Seniora. Takie spotkanie planowane jest na 1 października w ramach Międzynarodowego

Dnia Osób Starszych.

Szczegółowe informacje dostępne są pod numerem telefonu 14 688 28 34. Regulamin konkursu oraz załączniki znajdują się na miejskiej stronie internetowej w zakładce „Dla seniorów” pod adresem <http://www.tarnow.pl/Miasto/Urząd-Miasta-Tarnowa/Seniorzy/Informacje-dla-seniorow2/Miejsce-dla-seniora-rusza-konkurs>.

Wypełniony wniosek należy złożyć osobiście w Wydziale Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa (ul. Goldammera 3, pokój 13), za pośrednictwem poczty (liczy się data wpływu do UMT) lub za pomocą poczty elektronicznej (należy przesłać zeskanowane dokumenty) na adres e-mail a.zarnik@umt.tarnow.pl.

Tarnów będzie kształcił siatkarki

Tarnów poszerza swoją ofertę edukacyjną dla młodych sportowców. W Gimnazjum nr 1 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5 powstanie Siatkarski Ośrodek Szkolny. Będzie to klasa sportowa dla dziewcząt utworzona w porozumieniu z Polskim Związkiem Piłki Siatkowej (PZPS).

W związku z powstającym ośrodkiem w Tarnowie gościł **Waldemar Wspañiały**, szef projektu Szkolnych Ośrodków Siatkarskich, który spotkał się z zastępcą prezydenta **Henrykiem Słomką-Narżańskim**.

– Już wiemy, że taka klasa na pewno w Tarnowie powstanie. Cały czas staramy się podnosić poziom szkolenia sportowego, tak

Opiekunem i trenerem klasy sportowej będzie **Beata Wyroba**, nauczycielka wychowania fizycznego AWF Kraków i instruktor piłki siatkowej AWF Katowice. Przez 15 lat była czynną zawodniczką klubu MZKS Tarnovia. Pracowała również z młodzieżą w klubie MZKS Tarnovia (grupa młodzieżowa). W chwili obecnej pracuje w klubie UKS Jedynka Tarnów przy Liceum Ogólnokształcącym, prowadząc grupy seniorskie i młodzieżowe (III liga PZPS oraz grupy młodzieżowe juniorki i kadetki w rozgrywkach MZPS). Jej podopieczne biorą udział w finałach wojewódzkich zarówno w kadetkach jak i młodziczkach.

aby nasze miasto przyciągało najzdolniejszą młodzież i dawało jej najlepsze warunki do rozwoju. Ośrodek siatkarski to kolejny przykład profesjonalnej oferty sportowej dla tarnowskich uczniów, po mającym ruszyć od września Wojewódzkim Ośrodku Szkolenia Piłkarskiego – podkreśla wiceprezydent.

W spotkaniu wzięli udział także inicjatorzy powstania tarnowskiego Siatkarskiego Ośrodka Szkolnego prezes UKS Jedynka **Piotr Górniewicz** i prezes Polskiego Konsorcjum Chemicznego **Jerzy Woliński** oraz dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 5 **Adam Wojerz**, który podjął się zadania jego utworzenia.

– Nie muszę przekonywać o zaletach wychowawczych i edukacyjnych, jakie wynikają dla dziewcząt w wieku gimnazjalnym w klasie jedнопłciowej. Wiele badań wskazuje, że dziewczęta w takich klasach uzyskują wyższe wyniki w nauce niż ich rówieśniczki i bezpieczniej wchodzi w wiek dojrzewania – mówi dyrektor Wojerz.

Plan zajęć w klasie siatkarskiej to 10 godzin lekcyjnych z wychowania fizycznego tygodniowo, indywidualne treningi i diagnozy trenera. Ponadto szkoła zapewni profesjonalny sprzęt sportowy i stroje sportowe przekazane przez PZPS.

Gimnazjum posiada odpowiednie zaplecze sportowe - halę sportową pełnowymiarową 30x18 m z boiskiem do piłki siatkowej oraz dwoma boiskami do mini siatkówki. Na zewnątrz znajdują się dwa boiska asfaltowe, w tym jedno przystosowane do piłki siatkowej.

Piłkarskie wakacje z Unią Tarnów

Na boiskach treningowych ZKS Unia Tarnów, w ramach akcji „Lato w mieście”, odbywają się piłkarskie zajęcia dla chłopców oraz dziewcząt z roczników 2009-2004. Treningi prowadzą trenerzy grup młodzieżowych „Jaskółek”: Łukasz Jamróg, Kamil Pawlak, Tadeusz Lewandowski, Monika Słota oraz Klaudia Gajdur.

W zajęciach regularnie bierze udział około 50 dzieci, w tym około 15 dziewczynek. – Bardzo cieszymy się, że z każdym kolejnym dniem treningami piłki nożnej w naszym klubie interesuje się co raz więcej dzieciaków – mówi dyrektor ds. sportowych i marketingu ZKS Unia Tarnów **Michał Żurowski**. Organizatorzy serdecznie zapraszają na treningi, które odbywają się w każdy wtorek i czwartek wakacji, w godzinach 18.00-19.30. Zajęcia są bezpłatne.

– Przyznam, że jestem bardzo pozytywnie zaskoczony zainteresowaniem w szczególności wśród kobiet, dla których zdecydowaliśmy się uruchomić regularne szkolenia od września – dodaje Michał Żurowski. Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu, już od września 2014, po raz pierwszy w historii, tarnowska Unia rozpocznie szkolenie dziewcząt.

Warto podkreślić, że będą to grupy złożone wyłącznie z dziewcząt, a zajęcia prowadzić będą kobiety: Monika Słota, absolwentka PWSZ w Tarnowie oraz Klaudia Gajdur, piłkarka II-ligowej drużyny Naprzodu Sobolów. – Zapraszamy serdecznie wszystkie dziewczyny, które chcą sprawdzić się w najpopularniejszej dyscyplinie sportu na świecie, w szczególności z roczników 2000 – 2008 – zachęcają organizatorzy. Zapisy odbywają się pod numerem telefonu: **668 780 787**.

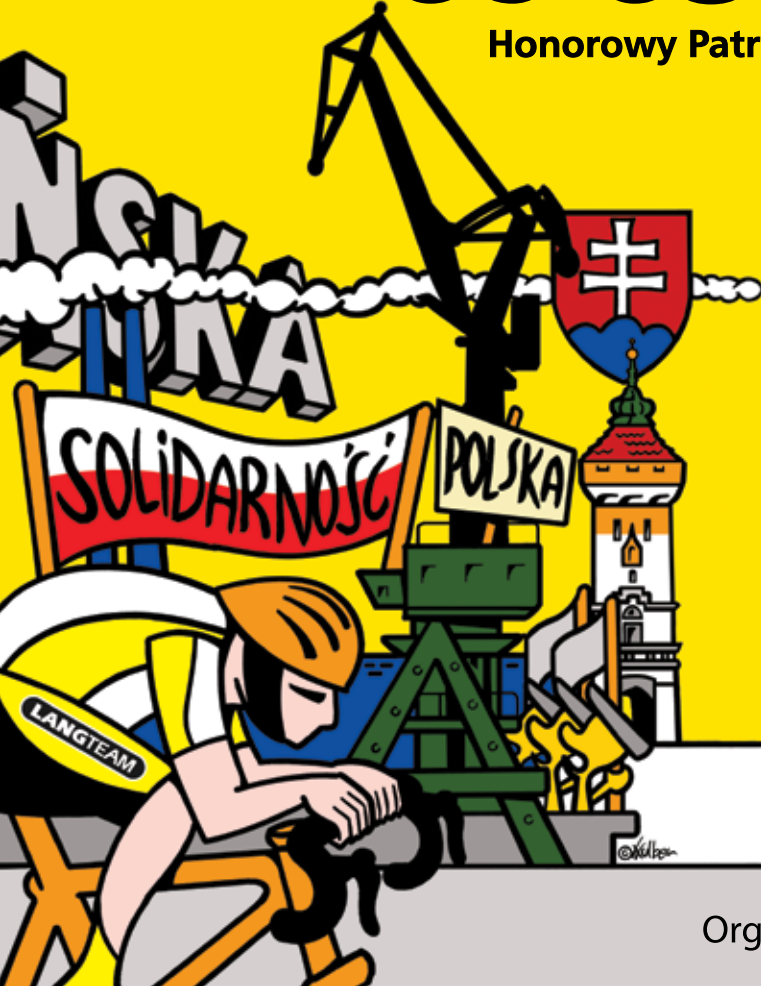
71. Tour de Pologne®

03-09.08.2014

Honorowy Patronat Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Bronisława Komorowskiego

TARNÓW
GEMINI PARK
ul. 16 Pułku Piechoty
6 sierpień 2014

9:00 - 10:10
Podpisywanie listy startowej

10:20
Start honorowy

Organizator **LANGTEAM** www.langteam.com.pl

3.08 GDAŃSK - BYDGOSZCZ | 4.08 TORUŃ - WARSZAWA | 5.08 KIELCE - RZESZÓW (PODKARPACKIE)
6.08 TARNÓW Gemini Park - KATOWICE | 7.08 ZAKOPANE - ŠTRBSKÉ PLESO
8.08 BUKOVINA Terma Hotel Spa - BUKOWINA TATRZAŃSKA | 9.08 KRAKÓW - KRAKÓW

Sponsor Główny

skandia
VIENNA INSURANCE GROUP

Patroni Medialni

Sponsorzy Oficjalni

Partner Strategiczny

Oficjalni Partnerzy

Partnerzy

Sponsorzy Wspomagający

